

Lunds universitet
Institutionen för kommunikation och medier
Kandidatprogram i journalistik
Eric Cornefjord

JOUK10 Kandidatkurs

LUNDS
UNIVERSITET

INSTITUTIONEN FÖR
KOMMUNIKATION OCH MEDIER

LUNDS UNIVERSITET

Eric Cornefjord

Återställ Våtmarker: Hellre okänd än okänd?

En diskursanalys av fyra svenska nyhetskanalers rapportering
om Återställ Våtmarkers protestaktioner under 2023

Sammanfattning

Syftet med följande studie var att analysera framställningen av Återställ Våtmarker under 2023 i fyra svenska nyhetskanaler; Aftonbladet, Dagens Nyheter (DN), Sveriges Radio (SR) och Sveriges Television (SVT). Totalt har 112 artiklar analyserats. I studien förs en diskussion kring vad framställningen av organisationen haft för effekter på konsumenterna av nyheterna. Fallstudien är en kvalitativ innehållsanalys inspirerad av Carol Bacchis artikel *What's the Problem Represented to be?* Genom Bacchis analysverktyg, wpr-analysen, har olika aspekter av rapporteringen undersökts. Bland dessa aspekter har ingått att analysera rapporteringens språk, vilka diskurser och grundantaganden som påverkat rapporteringen och vilka maktförhållanden som präglat rapporteringen.

Tendensen att rutinemässigt gestalta protestaktioner i negativ dager, ”protestparadigmen”, har länge varit uppmärksammas inom internationell medieforskning. På senare tid, har dock röster lyfts som ifrågasatt protestparadigmens relevans i dagens mediesamhälle. Detta visar att det finns ett behov av en modern fallstudie som undersöker dagens protestrapportering ur ett givet svenskt fall. Det finns även anledning att undersöka i vilken grad nyhetskanalers historia och politiska beteckning påverkar rapporteringen.

Studiens resultat visar att samtliga kanaler fortsatt hemfaller till de övergripande tendenser som kopplats till protestparadigmen. Protestrapporteringen visar drag av förenklingar och tillspetsningar. Rapporteringen är sensationalistisk, episodisk, stundvis moralisk och i majoriteten av artiklarna undviker journalisten att lyfta de bakomliggande faktorer till protesterna. Å andra sidan, visar undersökningen också att protestparadigmens fallgropar idag allt oftare undviks. Återställ Våtmarker har utöver de mer kritiska angreppssätten i artiklarna även mött stort stöd genom rapporteringen, främst genom ledare och krönikor. Vissa längre artiklar och inslag har givit utrymme för en djupare analys under den undersökta tidsperioden. Det finns stora skillnader mellan kvällstidningen Aftonbladet, dagstidningen Dagens Nyheter och public service-kanalerna SR och SVT i deras protestbevakning.

Resultatet visar också att protestrapporteringen möter nya utmaningar. Protestgruppers ökade medialisering leder dem till att vidta alltmer drastiska protestmetoder för att få uppmärksamhet. Media måste utvärdera utvecklingen och arbeta fram strategier för att hantera dessa grupper i framtiden.

Nyckelord: återställ våtmarker, kvalitativ innehållsanalys, wpr-analys, problemrepresentation

Summary

This study analyses four Swedish news channels' depiction of the protest group Återställ Våtmarker (EN: Restore Wetlands) during the course of the year 2023. The analysed outlets are Aftonbladet, Dagens Nyheter (DN), Sveriges Radio (SR) and Sveriges Television (SVT). In total, a number of 112 articles have been analysed. The study discusses what effect the depiction of Återställ Våtmarker has had on the consumer of the news. The method used in this qualitative study is inspired by the book *What's the Problem Represented to be?* by Carol Bacchi. Through the use of the WPR-analysis, a number of aspects of the coverage has been studied. Among them the language used, the recurring frames and discourse in the coverage and the power dynamics.

The study is based on the theory of a "protest paradigm", a routinized way of covering protesting in media. The idea of a protest paradigm is well-established in journalistic studies; however, its relevance has been questioned in the last years. The scattered views on the relevance of the "protest paradigm" today show the need of a modern case study that analyses news reporting in Sweden specifically. The study also analyses how the history and political designation of news channels influence their coverage of protests.

The result of the study demonstrates the differences in protest coverage between the evening tabloid Aftonbladet, the daily newspaper Dagens Nyheter and the two public service channels SR and SVT. However, the study also shows that the protest paradigm is still strong in protest coverage across all four platforms. Coverage in all the studied news channels was characterized by over-simplifications of complex matters, sensationalism and lack of contextualisation. On the other hand, some signs of progress can be seen, especially in the longer commentaries and radio and television features that offer a deeper understanding. In the studied material there are a number of examples where the journalist shows a willingness to offer background to the conflict, an intent to develop and expand on the actors different roles in the conflict and to create a more open environment for discussion and debate.

The study also shows that protest reporting will face new challenges in the coming years, such as the medialisisation of protest groups, which leads these groups to use more drastic methods to get attention by the media.

Key words: återställ våtmarker, restore wetlands, qualitative research, wpr-analysis

Innehållsförteckning

1	INLEDNING	1
1.1	BAKGRUND	1
1.2	RELEVANS	2
1.2.1	<i>Protestaktioner allt större del av informationsflödet</i>	2
1.2.2	<i>Medialisering och risk för eskalerade protester</i>	2
1.2.3	<i>Journalistiken som "gatekeeper"</i>	3
1.2.4	<i>Viktigt att lyfta miljöfrågor</i>	3
1.3	SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNING	3
1.4	TEORETISK RAM FÖR UPPSATSEN	4
1.5	TIDIGARE FORSKNING	6
1.5.1	<i>Forskning kring gestaltningen av miljöaktivism</i>	6
1.5.2	<i>Forskning kring gestaltningen av protester i allmänhet</i>	7
1.5.3	<i>Forskning kring protestrapporteringen i olika typer av nyhetskanaler</i>	8
1.6	METOD	8
1.6.1	<i>Metodteori</i>	8
1.6.2	<i>Undersökningsmetod i detalj</i>	9
1.7	MATERIAL OCH URVAL	11
1.7.1	<i>Urvalsteori</i>	11
1.7.2	<i>Urvalsmetod i detalj</i>	11
1.8	AVGRÄNSNINGAR OCH VAL	13
1.9	DISPOSITION	15
2	ANALYS OCH RESULTAT	17
2.1	TEXTUELL ANALYS – PROBLEMBESKRIVNINGAR I RAPPORTERINGEN OM ÅTERSTÄLL VÄTMARKER	17
2.1.1	<i>Fokus på de protesterandes hänsynslöshet</i>	17
2.1.2	<i>Störningsvinkeln</i>	18
2.1.3	<i>Fokus på arrangörsbrister</i>	18
2.1.4	<i>Fokus på makthavares ovilja att lyssna på de protesterande</i>	19
2.1.5	<i>Den mediekritiska vinkeln</i>	19
2.1.6	<i>Sammanfattning</i>	20
2.2	DISKURSIV ANALYS	20
2.2.1	<i>Negativ gestaltning och demonisering</i>	20
2.2.2	<i>Förlitan på officiella källor</i>	21
2.2.3	<i>Distansering av de protesterande</i>	22
2.2.4	<i>Bristande kontextualisering - miljörapporteringens fälla</i>	23
2.2.5	<i>Sammanfattning</i>	24
2.3	MAKTANALYS	24
2.3.1	<i>Förenklingar</i>	25
2.3.2	<i>Polarisering</i>	25
2.3.3	<i>Personifiering</i>	28
2.3.4	<i>Stereotypisering</i>	29
2.3.5	<i>Sammanfattning</i>	30
2.3.6	<i>Bortglömda delar av rapporteringen</i>	30
2.3.7	<i>Sammanfattning</i>	31
2.4	EFFEKTANALYS	31
2.4.1	<i>Oklart vem som stöttar protesterna</i>	31
2.4.2	<i>Protesterna uppfattas som meningslösa</i>	32
2.4.3	<i>Upptrissat språk</i>	32
2.4.4	<i>Frågan görs partipolitisk – utan att konsumenten förstår varför</i>	32

2.4.5	<i>Bristande förklaring av torvbrytningen</i>	33
2.4.6	<i>Sammanfattning</i>	34
3	SLUTSATS OCH DISKUSSION	35
3.1	SVAR PÅ FORSKNINGSFRÅGORNA.....	35
3.2	DISKUSSION	35
3.2.1	<i>Bra belysa brottsliga handlingar</i>	36
3.2.2	<i>Arbeta fram metoder för att hantera aggressiva proteströrelser</i>	37
3.2.3	<i>Ge protestfrågan uppmärksamhet</i>	38
3.2.4	<i>Dela upp klimatrörelsens olika frågor</i>	39
3.2.5	<i>Låta befolkningen komma till tals</i>	39
3.2.6	<i>Söka svar och kommentarer i rapporteringen</i>	40
3.2.7	<i>Positiva tecken på självkritik</i>	40
3.3	FRAMTIDA FORSKNING.....	41
3.3.1	<i>Skillnader mellan lokal- och rikstäckande nyhetskanaler</i>	41
3.3.2	<i>Intervjustudie med publicister om etiska frågor</i>	41
3.3.3	<i>Fördjupning kring metoder för att skapa uppmärksamhet</i>	41
3.4	AVSLUTANDE KOMMENTAR.....	41

1 Inledning

1.1 Bakgrund

2023 var året då Återställ Våtmarker blev protestorganisationen på alla svenskars läppar. Detta efter att miljöaktivistgruppen anordnade en rad protester för att väcka frågan om torvbrytning i Sverige och tvinga svenska myndigheter till att vidta vidare åtgärder. De låg bakom trafikblockader på motorvägar och scenstormningar under tv-sända evenemang. I juni uppmärksammades gruppen även för en aktion där färg smetades på skyddsglasat till ett känt konstverk på Nationalmuseum. Organisationen uppger att deras mål med aktionerna var att genom civil olydnad¹ ”stänga ner den destruktiva torvbrytningen och återställa våtmarker”.² För att förstå vad detta betyder, krävs en förklaring av vissa begrepp.

Torv är organiskt material som ansamlats under tusentals år i våt och syrefattig mark, även kallade våtmarker. En femtedel av Sveriges yta är täckt av våtmarker, i form av myrar, mossor och sumpskogar. Det gör Sverige till en av världens våtmarkstätaste länder. Våtmarker har under åren dikats ut för att möjliggöra för jordbruk, skogsproduktion och utvinnande av torv. Historiskt har torven använts flitigt inom industrin. Den är en bra energikälla och har ett näringsinnehåll som är väl anpassat till odlingsmark. Under senare år har utdikningen av torvtäcker uppmärksammats för sina miljöeffekter. Enligt Naturvårdsverket är torv att anse som ett fossilt bränsle och likt andra fossila bränslen innehåller torven stora mängder kol.³ När torven kommer i kontakt med syre startas en nedbrytningscykel, under vilken det produceras växthusgaser. Idag står torrlagda våtmarker för lika stora koldioxidutsläpp som inrikestrafiken. Återställ Våtmarker vill att torvutvinning ska förbjudas och att torrlagda våtmarker ska återvätas. De menar att det vore en enkel miljöåtgärd, som skulle sänka utsläppen markant.⁴

Under året har Återställ Våtmarker lyckats väcka offentlig debatt om våtmarkerna. Samtidigt har organisationens protestmetoder kraftigt ifrågasatts. I den här uppsatsen diskuteras hur Återställ Våtmarkers protestaktioner framställts av media under året. Uppsatsen ämnar besvara vad rapporteringen fått för effekt på stödet för proteströrelsen.

---

¹ Civil olydnad kan definieras som den form av aktivism där den protesterande öppet och medvetet bryter mot lag eller vägrar att följa myndighets anmodan

² Återställ Våtmarker (2023-11-10)

³ Hansen, K., m.fl. (2016)

⁴ För hela stycket, se Återställ Våtmarker (2023-11-10), Jeppsson, J. (2023-02-27), Kasimir, Å., He, H., Coria, J. Nordén, A. (2017), Zachrisson, N. (2023-04-19) och Zachrisson, N. (2023-06-08)

1.2 Relevans

Av en rad anledningar är det mer relevant än någonsin tidigare att diskutera nyhetskanalers gestaltning av proteströrelser och miljöaktivism. Några anledningar till detta listas nedan.

1.2.1 Protestaktioner allt större del av informationsflödet

Internationellt formar protestrapporteringen en växande del av informationsflödet, bland annat i och med digitaliseringens höga tempo och den ökade nyhetsproduktionen. Internetbaserade forum och sociala medier har gjort det enklare för proteströrelser att mobilisera motstånd via de nya plattformarna, dock finns inga tecken på att de blivit ointresserade av att nå ut med sitt budskap genom de traditionella nyhetskanalerna.⁵ I och med att antalet plattformar ökat, vänder sig allt fler till de etablerade nyhetskanalerna med störst kredibilitet för att sortera i dagens informationsöverflöd. Proteströrelser satsar större resurser på att nå ut i media och allt oftare utse presstalespersoner för att hantera organisationens representation och budskap i media.⁶

Protester är ett demokratiskt verktyg som kan göra stor skillnad.⁷ Det har historien visat, under 2010-talet väckte mediemedvetna proteströrelse under arabiska våren upp frågor om demokrati i Mellanöstern⁸, #metoo-protesterna fick en värld att diskutera könshierarkier och ojämlikhet, och mordet på Michael Brown och George Floyd och den efterföljande Black Lives Matter-rörelsen uppmärksammade frågan om strukturell etnisk diskriminering och polisens övervåld.⁹ Läsare vände sig till journalistiken för att följa utvecklingen. Nyhetskanaler möttes av en ökad trafik, och för de protesterande var uppmärksamheten viktig.¹⁰

1.2.2 Medialisering och risk för eskalerade protester

Inom medieforskningen har riskerna med beroendeställningen mellan media och protesterande belysts. Ju mer sensationella protester, desto större chans att media rapporterar om dem. Detta kan, menar vissa, leda till att protestorganisationer medvetet provocerar och använder sig av kontroversiella protestmetoder för att öka nyhetsvärdet av protesterna. Proteströrelser kan välja att förbli fredliga men blir därmed också ointressanta.¹¹

---

⁵ Pedersen Dahlén, Ø. (2016) s. 319–322 och McLeod, D.M (2007) s. 185

⁶ För hela stycket, se Cammaerts, B. (2012). s. 117–124, Lester, L., Hutchins, B. (2009), Pedersen Dahlén, Ø. (2016) s. 319–335 och Widholm, A., Mårtensson, F. (2018) s. 104

⁷ Pedersen Dahlén, Ø. (2016) s. 319

⁸ Se Cammaerts (2012) s. 125

⁹ Strukturell rasism, som syftar på etnisk särbehandling på ett institutionellt plan, har som begrepp snabbt blivit en del av folks begrepps bild. I Sverige berördes frågan i SOU 2005:56 – *Det blågula glashuset* s. 22,

¹⁰ Widholm, A., Mårtensson, F. (2018) s. 104

¹¹ För hela stycket, se Cammaerts, B (2012) s. 122 och McLeod, D.M (2007) s. 186

1.2.3 Journalistiken som "gatekeeper"

Historiskt har det funnits en förväntan att journalistiska arbeten ska berätta om världshändelser, granska samhällsinstitutioner, verka diskussionsfrämjande och bidra till en kvalitativ, korrekt och allsidig nyhetsrapportering. Dessa värden har länge varit journalistikens grundpelare och en del av journalistens yrkesstolthet. Dagens protestrapportering, så som den beskrivs i mycket av forskningen, tycks inte följa de värden som traditionellt förknippats till kvalitativ journalistik. Den beskrivs som enspårig, okritisk gentemot makthavare och ovillig att ge protesterande utrymme att uttrycka sig.¹² Därför är det viktigt att diskutera protesters roll i dagens mediasamhälle.

På gott och ont, finns idag plattformar som ger snabbare och mer personliga kommentarer än journalistiken. Journalistikens tidigare självklara roll som ensam moderator över offentliga debatten och de journalistiska värdena blir därmed alltmer utsatta. I och med detta har journalistiken alltmer axlat rollen som garant för hur den enskilda personen ska sortera och avgöra vad som är sant i en värld av motsägande information. Journalistikens roll som portvakt till folks medvetande, "gatekeeper", har blivit starkare.¹³

1.2.4 Viktigt att lyfta miljöfrågor

Protestrapporteringen blir alltmer relevant att diskutera med tanke på den växande miljöaktivismen världen över. En globalt så uppmärksam fråga, präglas av starka åsikter och stora meningsskiljaktigheter. Mitt i den upprörda debatten, står journalistiken. Journalister har en möjlighet att axla en roll som demokratisk aktör och agera för att finna en mer konstruktiv diskussion, men forskning visar att journalistiken idag snarare har en polariserande funktion.¹⁴ Om de protesterande tystas, marginaliseras eller avfärdas felaktigt, är detta problematiskt, och bör belysas.

1.3 Syfte och frågeställningar

Denna fallstudie analyserar framställningen av Återställ Våtmarker under 2023 i kanalerna Aftonbladet, Dagens Nyheter (DN), Sveriges Radio (SR) och Sveriges Television (SVT).

---

¹² Forskarna talar om en "protestparadigm", ett rutinerat negativt sätt att framställa proteströrelser, se Haloran, J.D. (1970), Murdock, G. (1973), Gitlin, T. (1980), Shoemaker, P., Reese, S. D. (1996), McLeod, D.M. (2007) s. 186, Jha, S.(2007) s. 41

¹³ För hela stycket, se Cammaerts, B. (2012) s. 124, Pedersen Dahlén, Ø. (2016) s. 319–322. Se även Journalistförbundets frivilligt uppsatta regler: Journalistförbundet (2021-11-17) och Pedersen Dahlén, Ø. (2016) s. 319

¹⁴ Pedersen Dahlén, Ø. (2016) s. 323

Uppsatsen syfte är tvådelat. För det första är den *hypotestestande*. Målet är att undersöka huruvida nyhetskanalerna hemfaller till de uttryck som genom medieforskningen kopplats till protestparadigmen. Protestparadigmen består av tendenser som gemensamt bidrar till att protesterande bemöts med en kritisk gestaltning och att deras åsikter marginaliseras.¹⁵ Den negativa rapporteringen hindrar de protesterande från att öka sitt stöd från befolkningen, den har identifierats som ett hot mot den demokratiska rätten att demonstrera och som en bromskloss i den offentliga diskussionen kring viktiga samhällsfrågor.¹⁶

Det andra syftet är att jämföra protestrapporteringen i några av Sveriges mest inflytelserika nyhetskanaler. Fallstudien är på denna punkt *hypotessökande*. Syftet är att undersöka om nyhetskanalerna skiljer sig i sitt sätt att rapportera om protester. De utvalda nyhetskanalerna har olika politisk bakgrund och finansieras på olika sätt, vilket gör de intressanta att jämföra. Aftonbladet är en oberoende socialdemokratisk kvällstidning, Dagens Nyheter en oberoende liberal dagstidning och SR och SVT är avgiftsfinansierade public service-kanaler.

Uppsatsen besvarar följande två huvudfrågeställningar:

1. *Följer framställningen av Återställ Våtmarker under 2023 i Aftonbladet, DN, SR och SVT den rutinmässigt negativa gestaltning som förknippats med protestparadigmen?*
2. *Vad får gestaltningen av Återställ Våtmarker som organisation för effekt på diskussionen kring torvbrytningen i stort i de fyra nyhetskanalerna under den valda tidsperioden?*

1.4 Teoretisk ram för uppsatsen

Uppsatsen är uppbyggd efter ett *socialkonstruktivistiskt synsätt*. Den ämnar belysa att varje människas uppfattning av verkligheten är en konsekvens av personens sociala interaktioner.¹⁷ När vi talar, ser hur andra agerar och får till oss vad andra tycker och tänker, lär vi oss de begrepp och tolkningsramar som gör att vi kan förstå omvärlden. En viktig aktör i formandet av våra förståelseramar är journalistiken. Som beskrivs i *Mediernas Vi och Dom* "[härör] mycket av våra tolkningar av verkligheten [...] från medierna", medierna är "en viktig källa för vad vi anser som önskvärt och icke önskvärt, normalt och onormalt, möjligt och

---

¹⁵ Definition tagen från McLeod (2007) s. 185Se Gitlin, T. (1980), McLeod, D. M., Hertog, J. K. (1992) och Shoemaker, P. (1984)

¹⁶ Forskarna talar om en "protestparadigm", ett rutiniserat negativt sätt att framställa proteströrelser, se Haloran, J.D. (1970), Murdock, G. (1973), Gitlin, T. (1980), Shoemaker, P., Reese, S. D. (1996), McLeod, D.M. (2007) s. 186, Jha, S.(2007) s. 41

¹⁷ Frølund Thomsen, J.P. (2007)

realistiskt".¹⁸ Vi lär oss genom att konsumera journalistik en *diskurs*¹⁹, det vill säga "ett bestämt sätt att tala om och förstå världen".²⁰ Detta innebär inte att vi nödvändigtvis ser allt som skrivs i media som sanningar, men vi lär oss ett sätt att tala och ett språk genom vilket vi sedan förstår och tolkar omvärlden.²¹ Samtidigt begränsar vi oss, då varje definition av verkligheten innebär ett uteslutande av andra sätt att förstå den på.²² Den verklighetsbild och det sätt som journalistiken framställer händelser, personer och organisationer blir en del av ett samhälles kultur.²³ Om nyhetskanaler har en rutinmässigt kritiskt ton gentemot en samhällelig företeelse, såsom protester, påverkar det också de som konsumerar journalistiken.

Uppsatsen ämnar vara *diskurskritisk*, den har som mål är att tydliggöra och ifrågasätta de grundantaganden som under lång tid reproducerats och tagits för givna inom journalistiken. Vissa medieforskare menar att en diskurs inom journalistiken är *protestparadigmen*, ett sätt att tolka protester som journalisten lärt sig genom "journalistisk socialisering".²⁴ Genom sin utbildning, sociala interaktioner på arbetsplatsen och den egna konsumtionen av journalistik lär sig journalisten ett sätt att rapportera kritiskt om protester, menar forskarna.²⁵

Utöver *protestparadigmen*, påverkas journalistiken starkt av *medielogiken*, och den ökade tendensen att berätta om det som intresserar konsumenten snarare än det som är av betydelse för samhället.²⁶ En medielogisk effekt i rapporteringen är att den blir "episodisk", inriktad mot att kronologiskt beskriva de mest sensationella händelserna och förloppet, men utelämnar komplex och viktiga bakgrundsinformation och större sammanhang.²⁷ Detta får effekt på protestrapporteringen specifikt, då proteströrelser är beroende av att deras budskap och kontext med tydlighet förklaras i media. Enligt Gamson och Wolfsfeld finns tre anledningar att protester är beroende av media; (1) för att mobilisera stöd för sitt budskap, (2) för att skapa en legitim identitet, och (3) för att nå ut till en publik som man annars skulle missa.²⁸ För proteströrelser är förståelse vitalt för att lyckas bygga den sympati och det stöd

---

¹⁸ Se Nohrstedt, S.A., Camauër, L. (2006) s. 4

¹⁹ En av diskursanalysens viktigaste bakgrundsgestalter var Michel Foucault, se Foucault, M. (1970) s. 52–78

²⁰ Frølund Thomsen, J.P. (2007) s. 138

²¹ Se Nohrstedt, S.A., Camauër, L. (2006) s. 4, Roselle, L., Miskimmon, A., O'Loughlin, B. (2014)

²² Foucault, M. (1970) s. 52–55

²³ Nohrstedt, S.A., Camauër, L. (2006) s. 3

²⁴ Om "journalistisk socialisering", se McLeod, D.M. (2007) s. 186 och McLeod, D. M m.fl. (1992) s. 260

²⁵ För mer om protestparadigmen, se Cammaerts, B. (2012) s. 122, Halloran, J.D. (1970), Murdock, G. (1973), Gitlin, T. (1980), Shoemaker, P., Reese, S. D. (1996), McLeod, D.M. (2007) s. 186, Jha, S.(2007) s. 41

²⁶ Se Jönsson, A.M. (2004) s. 71–93

²⁷ Om "episodisk rapportering", se Jha, S.(2007) s. 41, McLeod, D.M. (2007) s. 186–187, 192–193. Mourão, R.R. m.fl. (2021) och Pedersen Dahlén, Ø (2016) s. 326

²⁸ Se Gamson, W.A., Wolfsfeld, G. (1993) s. 116

från befolkningen som krävs för att åstadkomma förändring.²⁹ Tillsammans påverkar *protestparadigmen* och *medielogiken* journalistens *gestaltning* av proteströrelser. Gitlin beskriver gestaltning som ”ihållande mönster av journalistisk presentation baserat på journalistiska val, emfas och uteslutande, genom vilken journalister styr diskursen”.³⁰

Medielogiken i sin tur är tätt kopplad till tanken om *medialisering*. Det finns tecken på att proteströrelser blivit medvetna om behovet att anpassa sig efter medias prioriteringar och logik. Medieforskaren McLeod beskriver det som att ”protestgrupper finner sig i en svår situation; de måste välja mellan att bli ignorerade av medierna, eller tillgripa dramatiska och riskfulla protestmetoder för att få uppmärksamhet”, samtidigt som ”att tillgripa sådana aktioner sällan leder till något större stöd från befolkningen, utan snarare äventyrar protestgruppens rykte”.³¹ Den gemensamma effekten av *protestparadigmen*, *medielogiken* och *medialiseringen* blir därmed en upptrappning av konflikten mellan protesterande och makthavare, utan att det nödvändigtvis för med sig något gott gällande bilden av proteströrelser.

Den sista teorin som kommer att tas upp nedan är den om public services *konvergens*. Medielogiken påverkar även public service, precis som på de kommersiella medieföretagen. I en marknad där medier konkurrerar om folkets uppmärksamhet, kommer även icke-kommersiell media och public service att rätta sig efter medielogiken. Effekten blir att public service närmar sig kommersiella medieföretag och rapporterar alltmer likartat.³² Gällande protestrapporteringen bör detta innebära att även public service rättar sig efter ”protestparadigmen”.

1.5 Tidigare forskning

Det finns ingen tidigare forskning som diskuterar fallet Återställ Våtmarker ur protestrapporteringssynpunkt. Dock finns forskning på närliggande områden, både kring gestaltningen av miljöaktivister generellt och om protestrapportering i allmänhet.

1.5.1 Forskning kring gestaltningen av miljöaktivism

Det finns ett stort urval av internationella studier som diskuterat gestaltningen av miljöaktivism, men svensk forskning på området lyser med sin frånvaro. Förhoppningsvis kan denna studie bidra i arbetet med att fylla den existerande kunskapsluckan.

---

²⁹ Se Jönsson, A.M. (2004) s. 71–93

³⁰ Se Gitlin (1980)

³¹ McLeod, D.M. (2007) s. 186

³² I Pedersen Dahlén, Ø. (2016) s. 332 fallstudie om protestparadigmens kraft i en rad brittiska och norska nyhetskanaler, syntes ingen större skillnad mellan public service och kommersiella företag

Studien *Constructing the Millennial "Other"* undersöker hur anhängarna till reformen "the Green New Deal" framställts i amerikanska nyhetskanaler. Den visar att journalister ofta bemöter miljöaktivister med en kritisk gestaltning. Få nyhetskanaler möjliggör för konsumenten att känna sympati med de protesterande. Fokus ligger på att berätta om de protesterandes brottsliga handlingar och förargelseväckande beteenden, medan makthavares agerande inte möter samma granskning. Studien betonar också att journalister fokuserar på de särskiljande dragen hos de protesterande och skiljer de protesterande från gemene amerikan, bland annat genom att fokusera på deras unga ålder. Författaren menar att framställningen av de protesterande har sin bakgrund i USA:s konservativa journalistiska klimat.³³

I en brittisk studie vid namn *The Greta effect* beskrivs Greta Thunbergs rörelse Friday for Futures (FFF:s) positiva effekt på den brittiska protestrapporteringen. Studien diskuterar bildval. Författarna menar att FFF genom bilder gestaltats som en folkrörelse bestående av "vanliga invånare", snarare än en rörelse bestående av enskilda personer med egna syften. De menar att brittisk media inte har samma fokus på det normbrytande och utstickande hos de protesterande idag, och att de inte följer samma bild av den "konstige aktivisten"..³⁴

Dessa två exempel visar splittringen inom forskningen idag. De visar också på samspelet mellan media och demokrati, och vikten av att som proteströrelse väcka sympati hos folket.

1.5.2 Forskning kring gestaltningen av protester i allmänhet

Om perspektivet breddas och även omfattar den forskning som diskuterar gestaltningen av andra typer av proteströrelser finns en uppsjö av studier. Dessa grundar sig ofta i teorin om protestparadigmen. En av de första forskarna som diskuterade medias tendens att ställa sig negativ till protester var J.D. Halloran. I *Demonstrations and Communications* från 1970, benämner aldrig Halloran de tendenser som han identifierat som en "protestparadigm", men han uppmärksammar flera tendenser som senare kom att kopplas till teorin.³⁵ Efter Hallorans forskning följde flertalet artiklar och idén om en "protestparadigm" spreds under 1980- och 90-talet från USA till övriga världen av forskare som Gitlin, Murdock och Shoemaker och Reese.³⁶ Idag höjs vissa röster om att protestparadigm är utdaterad och förenklad.³⁷ Kritiker som Tomasić Trivundža och Slaček Brlek, menar att studierna om "protestparadigmen" enbart fokuserar på negativ publicitet, men att de missar att protester även bemöts med omotiverat

---

³³ För hela stycket, se Morris, H.E. (2021)

³⁴ För hela stycket, se Hayes, S., O'Neill, S. (2021)

³⁵ Halloran, J.D. (1970)

³⁶ Se Gitlin, T. (1980), Murdock, G. (1973) och Shoemaker, P., Reese, S. D. (1996)

³⁷ Cammaerts, B. (2012) s. 122

positiv rapportering.³⁸ Trots att protestparadigmen är en delvis ifrågasatt teori, ses vid en sökning på arbeten vid svenska lärosäten att den fortsatt är väletablerad.³⁹ Protestparadigmen är omtalad även i internationella fallstudier under senare år.⁴⁰ Detta gör teorin till ett intressant uppsatsämne.

En aspekt som sällan diskuteras, men som lyfts i denna uppsats, är huruvida en viss separation mellan en proteströrelses företrädare och dess budskap i vissa sammanhang kan anses behövlig och rimlig. Om en organisation förespråkar civil olydnad, likt Återställ Våtmarker, eller om de än värre förespråkar våld och brutalitet, bör deras budskap fortfarande framföras och diskuteras i media? Denna komplexa fråga diskuteras nedan.

1.5.3 Forskning kring protestrapporteringen i olika typer av nyhetskanaler

I en av få studier som diskuterar hur nyhetskanalers politiska beteckning påverkar deras protestrapportering belyser Pedersen Dahlén skillnader mellan en brittisk public service-kanal, en brittisk dagstidning, två norska traditionella kvällstidningar⁴¹ och en norsk nättidning. Pedersen Dahlén undersöker nyhetskanalernas rapportering om protesterna under WTO-konferensen i Hong Kong 2005. Han kommer fram till att även om nyhetskanalerna skiljde sig väsentligt när det gäller språk, målgrupp och politisk beteckning, hade de alla gemensamt att de följde protestparadigmen. De undvek att ge djupgående förklaringar till varför de demonstrerande protesterade.⁴²

1.6 Metod

Nedan ges först en bakgrund till teorierna bakom metoden, sedan ges en beskrivning av hur teorierna appliceras i den kommande undersökningen.

1.6.1 Metodteori

Huvudfokuset för uppsatsen är att undersöka huruvida rapporteringen om Återställ Våtmarker under 2023 följt den rutinmässigt negativa gestaltning som kopplas till protestrapportering generellt. Framväxten av ”paradigmen” menar medieforskaren McLeod beror på journalistisk

---

³⁸ Tomasić Trivundža, I., Slaček Brlek, S. (2017)

³⁹ Sökning har gjorts i LIBRIS Uppsök efter ”protestparadigm*”. Sökningen ger 9 träffar från de senaste fem åren, om den görs enbart i uppsatsernas titel och sammanfattning

⁴⁰ Se Mourão, R.R. m.fl. (2021)

⁴¹ De norska kvällstidningarna kan, som de svenska, beskrivas som en blandning av den brittiska dagstidningen och tabloiden. Pedersen Dahlén beskriver VG och Dagbladet, något okonventionellt, som ”ett mellanting av dagstidningarnas akademiska elitism och tabloidernas vulgära ignorans”, Se Pedersen Dahlén, Ø. (2016) s. 323

⁴² Pedersen Dahlén, Ø. (2016) s. 332

socialisering och att journalister lärt sig en *diskurs*, ett sätt att rapportera om protester.⁴³ Den bakomliggande diskursen i en specifik rapportering är svår att identifiera, detta då den är omedveten och outtalad. En metod som arbetats fram för att blottlägga vilka grundantaganden som präglar journalistisk rapportering, är politikforskaren Carol Bacchis WPR-analys. Metoden används för att diskutera hur problem identifieras och konstrueras i politiska texter, och hur diskursen förstärks och försvaras med tiden. Bacchi menar att det i varje protestaktion eller annan typ av politisk yttring finns en bakomliggande tanke om att något är ett problem. Det finns en tanke om att något måste förändras från *status quo*. Genom att undersöka problematiseringar, kan forskaren förstå journalistens egna tankebanor och förklaringsmodeller. Synen på vad som är ett ”problem” i rapporteringen är journalisternas egna, den är inte objektiv eller nödvändigtvis helt baserad på hur protestgrupperna själva skulle förklara sin rörelse. Ofta, menar Bacchi, fokuserar samhällsaktörer mer på att diskutera åtgärder, snarare än att diskutera om man delar synen på och definitionen av problemet. I sin bok sätter *Analysing policy: What’s the Problem Represented to be?* (WPR) ställer Bacchi upp sex tydligt ställda frågor som WPR-analytikern ska ställa till sitt material. Tanken är att genom att besvara dessa frågor, leds forskaren till att föra ett resonemang om vilka grundläggande diskurser som påverkat materialet och ifrågasätta problembeskrivningarna. Denna uppsats följer till stor del Bacchis frågor, men de är något modifierade för ändamålet.⁴⁴

WPR-analysen är ett vedertaget verktyg inom politikstudier, dock finns inget som säger att den inte kan användas på ett liknande vis för att undersöka politiska texter av andra demokratiska aktörer, såsom journalistiska texter.⁴⁵ Detta uttalar Bacchi själv sin bok.⁴⁶ I en uppsats från Stockholms universitet användes med framgång WPR-analysen på ett liknande sätt som i denna uppsats, för att undersöka medias rapportering av Black Lives Matter-rörelsen.⁴⁷

1.6.2 Undersökningsmetod i detalj

Följande undersökning är en fallstudie, det vill säga ett detaljerat och intensivt studium av ett specifikt fall. Fallet är rapporteringen om Återställ Våtmarker under 2023.⁴⁸ Uppsatsen teoretiska ram är protestparadigmen och den forskning som finns kring journalisters

---

⁴³ För hela stycket, se McLeod (2007) s. 186–187

⁴⁴ Bacchi, C.L. (2019)

⁴⁵ Riemann, M. (2023) s. 115

⁴⁶ Se Bacchi, C.L. (2019) s. xvii

⁴⁷ Engström, M. (2022)

⁴⁸ Om definition av en fallstudie, se Bryman (2008) s. 73

rapporterande av proteströrelser. Carol Bacchis WPR-analys används i uppsatsen som verktyg för att klargöra hur rapporteringen sett ut under 2023. Genom att undersöka det material som publicerats i de fyra nyhetskanalerna utförs en kritisk diskursanalys.⁴⁹

Precis som är tradition vid den kritiska diskursanalysen har arbetet bestått av fem steg; (1) definiera urval, (2) textuell analys, (3) diskursiv analys, (4) maktanalys och (5) effektanalys.

Det första steget bestod av att besluta vilket material som skulle ingå i undersökningen, och vilken tidsperiod som skulle analyseras. En sökning gjordes på databasen Retriever, och 159 träffar valdes ut som material till uppsatsen. Efter den initiala sökningen sorterades dubletter, träffar som inte längre var tillgängliga och irrelevanta träffar ut. Totalt har efter sorteringen 112 artiklar analyserats. En mer detaljerad beskrivning av följer i kommande avdelning av uppsatsen.⁵⁰

Det andra steget, bestod av en textuell analys. Syftet var att klargöra hur språket är konstruerat i de analyserade texterna. Vid denna genomläsning var fokus på att noggrant undersöka språket och meningsbyggandet i texten. Detta gjordes genom att bland annat undersöka ordval, användandet av hypotetiska scenarion och granska återkommande begrepp.⁵¹

Genom det tredje steget, den *diskursiva analysen*, var syftet att identifiera journalisters grundantaganden och urskilja återkommande förklarings- och tolkningsmodeller och deras bakgrund. I detta ingick att ge en teoretisk bakgrund och blottlägga grundläggande teoretiska och ideologiska anledningar till att protestrapporteringen ser ut som den gör idag.

Det fjärde steget, var att genomföra en *maktanalys*. Syftet var att blottlägga de perspektiv som privilegierats genom rapporteringen. I detta låg också att diskutera vem som kommer till tals i rapporteringen och vem som styr dagordningen och agendan. I detta låg även att diskutera begrepp som medialisering, och hur de olika aktörerna rättar sig efter varandra.

Slutligen utfördes en *effektanalys*. Syftet var att analysera ”protestparadigmen” existerar i svensk protestrapporteringen idag och vilka effekter som följer av journalisters sätt att rapportera om protester har för effekt på folkopinionen. Här diskuteras även rapporteringens förtjänster och brister.

---

⁴⁹ Bryman (2008) s. 73

⁵⁰ Läs mer under 1.7 Material

⁵¹ Denna genomläsning låg till grund för analysen i 2.1

1.7 Material och urval

Nedan ges först en forskningsbakgrund till hur material bör väljas ut till en fallstudie, sedan beskrivs urvalet i denna uppsats i detalj.

1.7.1 Urvalsteori

De två politikforskarna Seawright och Gerring har kritiserat forskares tendens att inte tillräckligt noga förklara sitt materialurval. Forskarna beskriver att de som utför fallundersökningar ofta förklarar att urvalet ska anses som ”representativt”, men att ingen vidare förklaring om varför de anser det. De menar att pragmatiska begränsningar såsom tid, expertis och tillgång ofta blir det som avgör materialurvalet. Det finns få metodologiska skäl till att låta dessa aspekter bli gränssättande, därför är det viktigt att tidigt i arbetet avgränsa materialet. För att göra det, pekar Seawright och Gerring på vikten att ställa frågorna; ”Vilka förväntningar finns på undersökningen, och vad är hypotesen bakom undersökningen?”.⁵²

Forskarna skiljer mellan två olika typer fallstudier. Den *hypotestestande* studien undersöker huruvida en etablerad teori gäller i ett specifikt fall. Källorna som används bör vara de mest ”typiska” och ”inflytelserika”, i en journalistisk fallstudie kan det vara passande att välja material från nyhetskanaler med stor spridning och en dominant position på marknaden.

Den *hypotessökande undersökningen* å andra sidan, utgår inte från en på förhand uppsatt hypotes, utan söker efter att finna samband. I den här typen av undersökning är ett passande materialurval källor som skiljer sig från varandra på noggrant utvalda punkter.⁵³

1.7.2 Urvalsmetod i detalj

I uppsatsen har problembeskrivningar och diskurser i 112 artiklar och inslag analyserats. De källor som undersökts är såväl artiklar i text, nyhetsinslag i ljud och web-tv. Denna undersökning följer det som Gerring och Seawright beskriver som *typical cases* och *influential cases*.⁵⁴ Undersökningens mål är främst att vara *hypotestestande* och diskutera väletablerade medieteorier som protestparadigmen i ett specifikt fall. Några av de mest eftersökta och inflytelserika nyhetskanalerna valts ut, i syfte att (1) finna material som kan anses typiska för rapporteringen i sin helhet och (2) undersöka de källor som är så pass inflytelserika att de har stora effekter på folkopinionens syn på Återställ Våtmarker. De valda nyhetskanalerna är bland

---

⁵² Seawright, J. Gerring, J. (2008) s. 294–299

⁵³ Seawright, J. Gerring, J. (2008)

⁵⁴ Seawright, J. Gerring, J. (2008) s. 299–304

de mest inflytelserika nyhetskanalerna i Sverige och de har starka journalistiska varumärken.⁵⁵ De ger också en bred bild av svenska mediesamhället, när det gäller balansen mellan public service/kommersiella nyhetskanaler, kvällstidning/morgontidning och olika politiska beteckningar.

Urvalet möjliggör också en undersökning av intressanta skillnader mellan nyhetskanalerna. Enligt idén om *protestparadigmen* bär protestrapportering tydliga drag av sensationalism och ett fokus på våld och brott.⁵⁶ Sensationalism kopplas ofta till kvällstidningar såsom Aftonbladet, men inte lika tydligt till public service och dagstidningar.⁵⁷ Å andra sidan, har forskning visat att tidningar med en politisk beteckning åt det konservativa eller liberala hållet tenderar att hålla fast vid *status quo*, och kritisera protester och andra revolutionära budskap, medan motsatsen kan sägas om vänsterorienterade nyhetskanaler.⁵⁸

1.7.2.1 Tidsperiod för undersökningen

Tidigare forskning har visat att över tid, brukar journalister gå från en ”episodisk” till ett mer ”tematiskt” angreppssätt. Den tidiga rapporteringen fokuserar på frågor om vad, vem och hur, medan rapporteringen med tiden tillåter djupare analyser och besvarandet av frågan varför.⁵⁹ Det materialet som genomgått har publicerats under tidsperioden 1 januari-30 november 2023. Det är av värde följa den direkta rapporteringen efter en av Återställ Våtmarkers protester såväl som tiden mellan aktionerna. Detta för att se om nyhetskanalernas rapportering under dessa perioder ger mer utrymme för eftertanke och reflektion i rapporteringen.

1.7.2.2 Materialsök

Det empiriska materialet som använts i undersökningen har sökts fram genom databasen Retriever. I den här delen beskrivs, rent konkret, hur artiklarna sökts fram.⁶⁰

---

⁵⁵ Ett försök att klargöra de vilka tidningshus som har det starkaste varumärket gjordes i ExpandTalk (2023) branschrapport från 2023. Där listas de mest eftersökta tidningarna i Sverige. I undersökningen rankas Aftonbladet som 1:a och DN som 4:a. I en annan undersökning, MMS:s årliga undersökning (MMS (2023)) kring TV-tittande i Sverige, framkommer att SVT är den näst mest sedda linjära TV-kanalen i Sverige (efter TV4) och SVT Play den största strömningstjänsten. SR:s kanaler är överlägset störst när det kommer till radiolyssnande, enligt en undersökning, se Kantar (2023-01-10)

⁵⁶ Se Cammaerts, B. (2012) s. 130, Gitlin, T. (1980), Halloran, J.D. (1970), Murdock, G. (1973), Jha, S. (2007) s. 41, Shoemaker, P., Reese, S. D. (1996), McLeod, D.M. (2007) s. 186

⁵⁷ Se resultatet i De Bruycker, I., Rooduijn, M. (2021) s. 912–913

⁵⁸ Se Weaver, D.A., Scacco, J. (2013) s. 64 och Örnebring, H. (2008) s. 773

⁵⁹ Mourão, R.R. m.fl. (2021) och Pedersen Dahlén, Ø. (2016) s. 320

⁶⁰ För vidare förtydligande, se Bilaga 1 – Källor och Bilaga 2 – Sökträffar.

Följande sökning gjordes i databasen Retriever:

Exakt fras:	”Återställ Våtmarker”
Tidsperiod:	1 januari 2023–30 november 2023
Källor:	Totalt 188 källor ⁶¹
Antal träffar:	Totalt 159 träffar ⁶²
Träffar efter filtrering:	Totalt 110 träffar

Filtrering⁶³

De 159 träffar har alla lästs igenom. Efter noga eftertanke, har ett fåtal filtrerats bort. Detta har gjorts på fyra grunder. Den första gruppen utfiltrerade träffar (5st.) är TV-inslag från nyhetsprogrammen Agenda, Kulturnyheter och Rapport och en ljudfil från Sveriges Radio. Dessa är inte längre tillgängliga. Den andra gruppen träffar som sorterats bort (31st.) är dubletterna, det vill säga de träffar som är så gott som identiska med en tidigare träff. Det är vanligt att samma artiklar publiceras två gånger på databasen i samband med att de publicerats i både print och på webben. Den tredje gruppen artiklar som sorterats bort (2st.) är de träffar som är uppenbart irrelevanta, såsom träffar i nyhetsquizer och kortare notiser i TV-bilagor. Den sista gruppen utsorterade träffar (9st.) är de som enbart länkar till en tidigare artikel.

1.8 Avgränsningar och val

I den här avdelningen kommer uppsatsens avgränsningar diskuteras. I detta ingår också vissa förslag till framtida forskning.

Inget resonemang förs kring huruvida Återställ Våtmarker har rätt i sak

Det bör klargöras, att målet med denna undersökning inte är att avgöra huruvida Återställ Våtmarker har rätt i sin strävan att förbjuda torvbrytningen. Snarare utgår denna uppsats från att avgöra vilka brister och förtjänster som medias gestaltning av Återställ Våtmarker uppvisat. Genom att undersöka rapporteringen och leta efter de grundantaganden och diskurser som lett till att rapporteringen ser ut som den gör, kan slutsatser dras över rapporteringens kvalitet.

---

⁶¹ Alla källor kan sorteras under de fyra medieföretagen. Exempelvis publiceras SR:s material under olika kanaler (SR P1, SR P2 etc.), och SVT efter program (Kulturnyheter, Aktuellt Rapport etc.) För tydligare specifikation av källorna, se Bilaga 1 – Källor

⁶² Antalet träffar var olika för varje nyhetskanal (träffar inom parentes); Aftonbladet (73), DN (29), SR (26), SVT (31). För en lista med alla träffar, se Bilaga 2 - Sökträffar

⁶³ Se Bilaga 2 - Sökträffar, där alla artiklar som filtrerats är rödmarkerade och där anledningen till bortfiltreringen ges

Journalisters twittrande – att anse som journalistik?

I den digitaliserade medievärlden agerar journalister inte enbart som opinionsbildare genom de artiklar de publicerar på etablerade nyhetskanalers hemsidor och printtidningar. Journalister har även skrivit inlägg om Återställ Våtmarker även på sociala medier. I ett tidigt stadiet i arbetet fanns en tanke att inkludera även inlägg på sociala medier i undersökningen. Dessvärre var det inte möjligt, av en rad anledningar. För det första, är det otydligt huruvida journalister agerar i rollen som privatpersoner på sociala medier, eller om de verkar i sin professionella roll. För det andra är det oklart huruvida inlägg på sociala medier är att anse som journalistik. Således är det också svårt att uttala sig om medieteorierna som ligger till grund för uppsatsen är tillämpliga på dessa inlägg. Slutligen, skulle materialet blivit stort och svårt av att avgränsa.

Längre Tv-avsnitt inte längre tillgängliga

SVT:s program Kulturnyheter, Rapport och Agenda är inte möjliga att se i efterhand, detta gör att dessa träffar inte har inkluderats i analysen. Uppsatsen kommer att diskutera om nyhetskanalerna kontextualiserat konflikten tillräckligt och i vilken mån de har beskrivit protesternas bakgrund och de protesterandes målbild. Det är möjligt att dessa tv-program hade delvis förändrat resultatet i denna undersökning, då SVT i dessa program tenderar gå mer på djupet. Programmen tenderar förklara och kontextualisera samhällsfrågor. Dock bör det tilläggas att det borde finnas en tanke i rapporteringen över lag att den ska vara allsidig, även i kortare textartiklarna från SVT:s websida och i web-tv bör inte journalister hemfalla till den typ av kritisk rapportering som kopplas till protestparadigmen.

Få lokala nyheter – en spännande framtida studie

Som framkommer, har inga nyhetskanaler som enbart rapporterar lokalt tagits med i undersökningen.⁶⁴ Vissa nyheter från SVT:s och SR:s lokala redaktioner har tagits med, men generellt görs ingen åtskillnad mellan lokala och rikstäckande nyheter. Att inkludera ett lokalt perspektiv skulle inte leda till att uppsatsens forskningsfråga skulle kunna besvaras på ett bättre vis, och därför har distinktionen mellan lokal- och rikstäckande media inte gjorts. Dock är frågan om dessa skillnader intressant ur ett medieforskningsperspektiv, och de har belysts i andra undersökningar⁶⁵. Hur situationen ser ut i Sverige förblir dock relativt oklar, då protestrapportering i lokalmedia inte renderat någon extensiv forskning i Sverige. Det vore

---

⁶⁴ SR och SVT har dock lokala redaktioner, och dessa har inkluderats

⁶⁵ Mourão, R.R. m.fl. (2021)

intressant att i framtiden undersöka huruvida protestparadigmen har en starkare eller svagare roll i lokal nyhetsproduktion än rikstäckande även i Sverige.

Enbart artiklar där organisationens namn nämnts har tagits med materialet

Under året har inslag från de fyra nyhetskanalerna diskuterat händelser där Återställ Våtmarker varit delaktiga, men där organisationen inte benämns vid namn. Svenskar känner idag till organisationen, och de är medvetna om vilka som står bakom händelserna även om organisationen inte benämns vid namn. Dessa händelser påverkar, liksom andra artiklar, också folkopinionens syn på Återställ Våtmarker. Det är en svår uppgift att avgöra vilken rapportering som påverkat folkopinionen. Med stor sannolikhet leder även rapporteringen om andra miljödemonstrationer till att synen på Återställ Våtmarker påverkas, då konsumenten drar slutsatser om alla miljöaktivistiska grupper baserat på vad de läst och sett. Det kan också vara så att man delar syn på alla de som protesterar generellt i samhället, även de som inte protesterar för miljön specifikt. Med tanke på problematiken att avgöra vilken rapportering som påverkar bilden av Återställ Våtmarker, och svårigheten att besluta var gränsen skall dras för vilka inslag och artiklar som ska utgöra del av undersökningen, ansågs det nödvändigt att sätta en restriktiv gräns vid de artiklar som explicit nämnt organisationen.

1.9 Disposition

Kommande analysdel besvarar de sex uppsatta frågorna som utgör Bacchis WPR-analys.⁶⁶ Den första frågan; *Vad identifieras som "problemet" i rapporteringen?* besvaras genom textuella analysen. Här diskuteras språkliga aspekter och hur de formar gestaltningen av organisationen.

Den följande diskursiva analysen besvarar frågan; *Vad säger problembeskrivningarna om journalisters diskurser, grundantaganden och förklaringsmodeller i protestrapporteringen?*. Denna del belyser journalistiken ur ett socialkonstruktivistiskt perspektiv, och undersöker huruvida journalister lärt sig en diskurs och ett sätt att rapportera om protester.

De två efterkommande frågorna utgör tillsammans maktanalysen. Här diskuteras vilka aktörer som kommit till tals och hur detta påverkat rapporteringen. Här diskuteras även de delar av konflikten som inte omnämns i rapporteringen, och hur detta påverkat framställningen. De två frågorna som besvaras är följande; *Hur har medias problembeskrivningar växt fram över tid? Vad lämnas osagt eller okommenterad i rapporteringen?*.

---

⁶⁶ Se Bacchi, C.L. (2019) s. 2

Sista avdelningen, effektanalysen, utgår från att diskutera rapporteringens effekter, och huruvida rapporteringens diskurser förstärkts över tid. Frågorna som besvaras är följande; *Vad får medias framställan av problemet för effekt på konsumenten? Hur har medias problembeskrivningar förstärkts och förklarats över tid?*

I den efterkommande resultatdelen, besvaras uppsatsen forskningsfråga.

Efter detta följer en avslutande diskussionsdel innehållande vissa personliga reflektioner kring rapporteringen under 2023 och i detta ingår personliga rekommendationer för en förbättrad protestrapportering i framtiden.

2 Analys och resultat

Nedan kommer frågorna som utgör Bacchis WPR-analys att besvaras. Varje del avslutas med en sammanfattning där svar ges på frågan för kapitlet.

2.1 Textuell analys

Den textuella analysen ämnar besvara Bacchis första forskningsfråga: *Vad identifieras som "problemet" i rapporteringen?*. Fem typer av problematiseringar är vanliga;

- (1) den som betonar de protesterandes ansvar och lyfter deras hänsynslöshet,
- (2) den som belyser att de protesterande stört och vållat den vanlige svensken obehag,
- (3) den som fokuserar på arrangörernas bristande säkerhetsarbete,
- (4) den som lyfter makthavares ansvar att prioritera miljöfrågan, och
- (5) den som fokuserar på medias ansvar

2.1.1 Fokus på de protesterandes hänsynslöshet

Återkommande i rapporteringen beskrivs "problemet" som de protesterandes hänsynslöshet och benägenhet att begå brottsliga handlingar för att bli uppmärksammade. I *Återställ Våtmarker vill rädda klimatet – dömda för över 100 brott*⁶⁷ beskrivs gruppen på följande sätt:

De skapar kaos i trafiken i sin kamp för klimatet. SVT:s kartläggning visar att personer inom Återställ våtmarker är dömda för över 100 brott de senaste åren – och nu väntar nya protestaktioner.

- Det är värt att sätta sig på en motorväg och riskera fängelse, säger klimataktivisterna Tina, 30

Fokus ligger i inslaget på organisationens brottsliga handlingar, och språket präglas av en förväntan att brott kommer begås även i framtiden. I inslaget målas bilden av av en hårdför aktivistgrupp som kämpar "för klimatet"⁶⁸, och som skyr få medel.

De protesterandes hänsynslöshet förstärks genom rapporteringens språk. Återkommande beskrivs protestaktionerna som "attacker".⁶⁹ Återställ Våtmarker gestaltas som de offensiva, medan makthavarna å andra sidan målas upp som defensiva och försvarande. Journalister betonar Återställ Våtmarkers vrede gentemot samhället och makthavare, och bygger en antagonism mellan aktivisterna och "staten". Ett exempel på detta upptrissade språk är ett aprilavsnitt av Vetenskapsradion Klotet, där det sägs att organisationen står "i

---

⁶⁷ Wikén, J., Sima, L., Jönsson, O., Carlén, L. (2023-09-14)

⁶⁸ Alik, S. (2023-01-09) och Wikén, J., Sima, L., Jönsson, O., Carlén, L. (2023-09-14)

⁶⁹ Se, bland annat, Hansson, A. (2023-03-05), Bönke, A. (2023-06-15) och Ardelius, G. (2023-06-22),

klimatektivismens frontlinje”, ett språkbruk som liknar det vid krig.⁷⁰ Liknande krigsreferens syns i *Hårdare tag mot klimataktivisterna även i Sverige* där skribenten skriver att organisationen ”tar sikte mot fredagsmyset”, och i *”Vi lever i en tid full av bildstormar”* där det beskrivs hur Återställ Våtmarker ”marscherade” in på Nationalmuseum.⁷¹ När det gäller protesternas effekter, går det att identifiera motstridiga budskap och överdrifter som gör att organisationen utmålas som mer hårdför och kontroversiell. I *Monet-tavla förstörd på Nationalmuseum* beskrivs tavlan som just ”förstörd” i artikelns titel, dock framkommer när väl en presstalesperson från museet uttalar sig i artikeln att enbart är skyddsglasat skadats.⁷²

En annan motstridighet är att rapporteringen samtidigt som den fokuserar på Återställ Våtmarkers hotfullhet, också återkommande trivialiserar rörelsen och dess budskap. Ett exempel är rubriksättningen i artikeln *Håna inte den stackars klimataktivisterna i Mello*.⁷³

2.1.2 Störningsvinkeln

Flera artiklar problematiserar det obehag som protesterna orsakat gemene svensk. I en intervju med Aftonbladet uttalar en intervjuad PR-expert att ”ett problem med den här rörelsen är att [det] upplevs som att man attackerar vanligt folk”.⁷⁴ I *Återställ våtmarker sprider skräck i mediesverige* frågar sig skribenten ”är det verkligen en lyckad mediestrategi att vara kända som festförstörare för hela svenska folket?”. I artikeln förklaras inte vem som beskrivit organisationen på ett sådant vis, och inga intervjuer hålls med ”vanliga svenskar”.⁷⁵

2.1.3 Fokus på arrangörsbrister

I flertalet artiklar kritiserar arrangörerna för deras oförmåga att hindra scenstormningar och för att de utfört bristfälliga visiteringar.⁷⁶ Protester utfördes under året under några av årets största TV-produktioner, som Melodifestivalen och Let’s Dance. I *Avslöjar: SVT:s fallerade säkerhetsplan för Melodifestivalen*⁷⁷ skriver skribenten att SVT:s säkerhetsplan ”fallerat” och att arrangören, trots att risken för scenstormningar identifierats på förhand, inte hindrat aktionen. I *Återställ våtmarker sprider skräck i mediesverige* tillfrågas en säkerhetsansvarig: ”Det verkar som att ni nonchalerar det som händer på scenen, [...] är det den strategin ni

⁷⁰ Zachrisson, N. (2023-04-19)

⁷¹ Lenas, S. (2023-06-05) och Barrling, K. (2023-07-02)

⁷² Bönke, A (2023-06-14)

⁷³ Jönsson, F. (2023-03-04)

⁷⁴ Forsberg, E. (2023-03-06)

⁷⁵ Pierou, M. (2023-06-03)

⁷⁶ Se bland annat Lindmark, H., Demirian, N., Dahlgren, S. (2023-02-25), Edliden, A., Eriksson, A.K. (2023-02-25) och Westling, F. (2023-02-26)

⁷⁷ Ek, T. (2023-02-28)

har?”.⁷⁸ Med tiden flyttades fokus till att diskutera förebyggande åtgärder.⁷⁹ I artikeln *Efter klimataktionen: Sveriges museer tycker beredskapen är god*⁸⁰, tillfrågas museiägare om de fruktar framtida angrepp och om de anser att de har tillräckliga säkerhetsplaner.

En annan tendens inom rapporteringen är användandet av hypotetiska scenarion. Artiklarna belyser att protesternas kunde sluta värre om de som stört evenemangen haft ett mindre ”fredligt” uppsåt.⁸¹ I *Avslöjar: SVT:s fallerade säkerhetsplan för Mello* ställs frågan: ”vad händer om nästa person har en kniv?”.⁸² I *Programledarnas skratt efter stormningen i Melodifestivalen: ”Fem plus” reagerar den intervjuade Jesper Rönndahl (programledare) med att ställa en fråga tillbaka; ”Hur känner du kring att måla upp skräckscenarion?”*.⁸³

2.1.4 Fokus på makthavares ovilja att lyssna på de protesterande

Flertalet artiklar kritiserar makthavare för att de svarar på protesterna med stärkta repressionsåtgärder och nedtystande.⁸⁴ I *Håna inte den stackars klimataktivist Mello*⁸⁵ beskriver Jönsson konflikten: ”Vi vet vilka lösningar som krävs, men vi har också makthavare som vägrar införa dem”. Hon klargör inte vilka de sidorna av konflikten är eller hur de ignorerat miljöfrågan, ”staten” kan innebära allt från politiker till ansvariga på olika myndigheter.

2.1.5 Den mediekritiska vinkeln

I ett fåtal artiklar beskrivs mediernas okunskap och deras ovarsamma och hårda ton gentemot protesterna som en anledning till att protesterna fortsätter. Åsikter lyfts att media inte tagit organisationen på allvar. I *Återställ Våtmarker sågas av PR-gurun* nämns, angående rapporteringen efter aktionen under Melodifestivalen, att organisationens budskap ”drunknade i debatten om hur SVT och Loreen själva tacklade debaclet”.⁸⁶ I *Public Service behöver ett kunskapslyft*⁸⁷ menar författarna att miljörapporteringen präglas av dålig pedagogik och bristfällig kunskap.⁸⁸ I flertalet artiklar riktas kritik från journalister, mot journalister. I *Snart*

⁷⁸ Pierou, M. (2023-06-03)

⁷⁹ Månsson, A. (2025-05-30), Pierou, M. (2023-06-03) och Strandman, P. (2023-06-02),

⁸⁰ Norgren, A., Wyser, D., Watson E. (2023-06-15)

⁸¹ Se, bland annat, Ek, T. (2023-02-28), Demirian, N., Forsberg, E. (2023-02-27)

⁸² Ek, T. (2023-02-28)

⁸³ Lindmark, H., Demirian, N. (2023-02-26)

⁸⁴ Detta diskuteras nedan i kapitel 3.2.1, se även artiklarna Alik, S. (2023-01-09), Ahlström, K. (2023-05-30) och Pahnke, E. (2023-06-10)

⁸⁵ Jönsson, F. (2023-03-04)

⁸⁶ Forsberg, E. (2023-03-06)

⁸⁷ Ford, C., Svedberg, P. m.fl. (2023-05-22)

⁸⁸ Ford, C., Svedberg, P. m.fl. (2023-05-22)

kan staten avlyssna klimatrörelsen kritiseras Göteborgs Posten (GP) för att de höjt tonläget och stämplat organisationen som "terrorister" i stället för miljödemonstranter eller aktivister.⁸⁹

2.1.6 Sammanfattning

I denna del besvarades frågan: *Vad identifieras som "problemet" i rapporteringen?*

Fem olika problembeskrivningar har varit dominerande. Den första är den som beskriver "problemet" som de protesterandes hänsynslöshet och ovilja att samarbeta med ordningsmakten. Den andra är den som uppmärksammar att gemene svensk upplever obehag i och med protesterna. Den tredje vanliga vinkeln, är att "problemet" är undermåliga säkerhetsplaner. I dessa artiklar fokuserar journalisten på varför protesterna inte kunnat hindras. Journalister kritiserar även makthavare, "problemet" beskrivs som statens prioritering att tysta protesterna och använda repressiva åtgärder i stället för att vidta miljöåtgärder. Slutligen, problematiserar ett fåtal artiklar media själva för okunskap, ovilja att samtala med organisationen och för journalisters hårda ton gentemot organisationen.

2.2 Diskursiv analys

Nästa steg i WPR-analysen är att undersöka vad problematiseringarna säger om journalisternas tankebanor och grundantaganden. I denna avdelning synliggörs protestrapporteringens diskurser. Här undersöks även om rapporteringen följer protestparadigmen. Hertog och McLeod har i sin forskning identifierat fem tendenser som utmärkande för "protestparadigmen". Dessa fem går igenom nedan, och en analys kommer att föras huruvida de också präglar rapporteringen om Återställ Våtmarker:⁹⁰

- (1) negativ gestaltning
- (2) demonisering
- (3) förlitan på officiella källor
- (4) bristande kontextualisering
- (5) distansering

2.2.1 Negativ gestaltning och demonisering

Jha, McLeod och Pedersen Dahlén skriver att protestrapporteringen tenderar att vara "episodisk".⁹¹ Forskarna menar att journalister uppvisar en benägenhet att fokusera på att

---

⁸⁹ Alik, S. (2023-01-09)

⁹⁰ McLeod, D.M. (2007) s. 186

⁹¹ Jha, S.(2007) s. 41, McLeod, D.M. (2007) s. 186-187, 192-193 och Pedersen Dahlén, Ø (2016) s. 326

kronologiskt återge händelseförlopp, framför att beskriva bakomliggande aspekter.⁹² I detta ingår att fokusera på att beskriva våld och oroligheter mellan ordningsmakt och protesterande i detalj, i stället för att diskutera protestfrågor på djupet.⁹³ Våldsfokuset inom protestrapporteringen får negativa effekter på proteströrelsernas möjlighet att skapa opinion kring sitt budskap.⁹⁴ Forskarna argumenterar också att journalister visar en benägenhet att moralisera kring vissa protestorganisationers ageranden mer än andra.⁹⁵

Återställ Våtmarker som organisation är hårt granskad, det syns i rapporteringen.⁹⁶ Andra aktörers ageranden, även andra miljörelser, är inte satta under samma lupp. För att nämna ett exempel syns en skillnad i gestaltningen mellan Återställ Våtmarker och Greta Thunbergs rörelse Fridays for Future (FFF). I ett avsnitt av Studio P1, uttalar riksdagsledamoten Robert Hannah (L) att ”om man jämför det här med det Greta Thunberg gjort är det ena brottsligt, det [Återställ Våtmarker] sysslar med. [Greta Thunberg] har fått upp en medvetenhet och vi diskuterar frågorna på ett helt annat sätt”.⁹⁷ Det är tydligt att Hannah ser på organisationerna på olika sätt, trots att Återställ Våtmarker och FF har flera likheter. De delar den hårda retoriken och användandet av civil olydnad som protestmetod. Tidigare under året hade Thunberg bortförts av polis efter en aktion i Tyskland.⁹⁸ Senare under året, blev dömdes för att ha varit delaktig i vägblockader.⁹⁹ Trots detta skiljer sig deras mottagande och gestaltning i media. Återställ Våtmarker gestaltas som våldsamma och brottsbenägna, medan Greta Thunberg och FFF framställs som en folkrörelse.¹⁰⁰ Detta visar hur gestaltningar i dagens journalistik och påverkar samhällets inställning till personer och organisationer.

2.2.2 Förlitan på officiella källor

Enligt McLeod är en annan tendens av protestparadigmen en förlitan till officiella källor. Politiker som mottagit kritik, ges stort utrymme att försvara sig i media. Samma möjligheter ges inte till de protesterande själva att utveckla sina åsikter. En anledning till detta, menar McLeod, är att journalister drar sig till personer med prestige och ansvarstunga roller.¹⁰¹

---

⁹² Jha, S.(2007) s. 41, McLeod, D.M. (2007) s. 186-187, 192-193 och Pedersen Dahlén, Ø (2016) s. 326

⁹³ Jha, S.(2007) s. 41, McLeod, D.M. (2007) s. 186-187, 192-193 och Pedersen Dahlén, Ø (2016) s. 326

⁹⁴ McLeod, D.M (2007) s. 192

⁹⁵ McLeod, D.M. (2007) s. 192

⁹⁶ Som tidigare nämnts, syns fokuset på våldsamheter i bl.a. Rensmo, M., Svansbo, M. (2023-06-16)

⁹⁷ Rensmo, M., Svansbo, M. (2023-06-16)

⁹⁸ Se Hayes, S., O'Neill, S. (2021)

⁹⁹ Asplund, T., Sundström, S. m.fl. (2023-08-20)

¹⁰⁰ Detta diskuterades även i Hayes, S., O'Neill, S. (2021)

¹⁰¹ För hela stycket, se McLeod, D.M (2007) s. 186-187

Även denna tendens är återkommande i rapporteringen, framför allt i det direkta skedet efter en av Återställ Våtmarkers aktioner.¹⁰² Efter scenstormningen i Melodifestivalen var den första som försvarade organisationen artisten Loreen. Hon uttalade att hon ”förstår” och att hon ”tycker att det är viktigt med människor som står för någonting och vågar säga vad de känner”.¹⁰³ Ännu hade då ingen från Återställ Våtmarker fått uttala sig. När det gäller rättsprocesserna, så får de försvarande inte tillfälle att kommentera situationen, det är främst ordningsmakten, i form av polis, åklagare och domare, som yttrar sig.¹⁰⁴

Det finns dock ett fåtal exempel på när de protesterade får uttala sig och utveckla sina ståndpunkter på djupet. Kortare artiklar som för resonemang om organisationens huvudfrågor, ger de utrymme att uttala sig och kontextualiserar konflikten saknas generellt. Ett exempel på ett undantag som visar att sådan rapportering är möjlig även i kortare artiklar, är *Klimataktivister ockuperar mark i Bredaryd*, där organisationen och experter som både stöttar och som inte sympatiserar med dem får utrymme att uttala sig.¹⁰⁵

2.2.3 Distansering av de protesterande

McLeod menar att det är vanligt att journalister antar att folkopinionen är kritisk mot protesterörelser, även när det inte är förankrat i opinionsundersökningar.¹⁰⁶

I det undersökta materialet tycks råda koncensus att gemene svensk inte sympatiserar med organisationen, flertalet skribenter belyser den irritation som protesterna orsakat bland folket.¹⁰⁷ Bara ett fåtal ”vanliga svenskar” intervjuas, men trots det skriver journalisterna att svenskarna är ”förbannade”¹⁰⁸ och att de tänker ”vad är det där för muppar?”.¹⁰⁹ I artikeln *Klimataktion på Nationalmuseum – Monet-tavla oskadd* ställer journalisten ”frågan”, som snarare är ett konstaterande; ”Många blir upprörda över den här typen av aktioner och tycker att ni riktar ilskan åt fel håll?”.¹¹⁰ I DN-artikeln *Därför kan klimataktioner mot konst trots allt vara politiskt effektiva* skriver Lindquist att ”**störande** och stötande klimataktioner avfärdas

---

¹⁰² Gustafsson, N. (2023-07-03), Gustafsson, N. (2023-09-19) Löfgren, L., Namazi, D. (2023-10-22) Olsson, G., TT (2023-05-27), Palmberg, M. (2023-11-26) och Rymell, M. (2023-07-19 12:10) Sjögren, A. (2023-07-20), Sonelius, J. (2023-07-17) Stjernkvist, S. (2023-06-14), Sävinger, T. (2023-07-12), Thamberg, F. (2023-04-19) Weckström, J. (2023-07-24), Wiklund, A. (2023-07-20) och Wingren, J. (2023-07-23)

¹⁰³ Westling, F. (2023-02-26)

¹⁰⁴ Wettergren, S. (2023-08-01)

¹⁰⁵ Collin, A., Sonelius, J. (2023-07-17)

¹⁰⁶ McLeod, D.M. (2007) s. 187

¹⁰⁷ Se bland annat Lindquist, K. (2023-06-19) och Nyberg, H. (2023-06-28)

¹⁰⁸ Nyberg, H. (2023-06-28)

¹⁰⁹ Nyberg, H. (2023-06-28)

¹¹⁰ Wyser, D. (2023-07-14)

ofta som tomt effektsökeri som inte gynnar sakfrågan”.¹¹¹ Hon klargör inte vem som gör dessa avfärdanden. Effekten blir att det låter som en spridd åsikt. I de få inslag där befolkningen intervjuats är åsikterna dock inte entydiga. De kallas förvisso ”fjompiga”¹¹², ”fåniga”¹¹³ och ”muppar”¹¹⁴ av vissa intervjuade ”vanliga svenskar”, men ett antal personer visar också sympati för organisationen.¹¹⁵ Efter aktionen på Nationalmuseum uttrycker sig en av besökarna: ”jag tycker att de måste ges uppmärksamhet, men de gör extrema saker”.¹¹⁶ I ett inslag från SR efter stormningen under Melodifestivalen säger den intervjuade; ”det är bra att de gör [...] miljöaktionen, men de förstör [...] mer än vad de sprider sitt budskap”.¹¹⁷ Snarare än att vara kritiska, verkar svenskarna kluvna. Undersökningen från SVT/Kantar Public som publicerades i september pekar på en splittrad folkopinion, men visar inget entydigt agg gentemot organisationen. Deras budskap möter stort stöd, 66% är positiva till återställandet av våtmarker. Samtidigt ställer sig enbart 53% bakom användandet av civil olydnad.¹¹⁸

2.2.4 Bristande kontextualisering - miljörapporteringens fälla

Forskarna Medranda-Morales m.fl. lyfter bristande kontextualisering som en tendens inom miljörapporteringen. Bidragande till detta, menar forskaren, är journalisternas bristande kunskap vilket gör att de förhåller sig kritiska.¹¹⁹ Hur man ska minska koldioxidutsläppen är ett väletablerat, omdiskuterat och aktuellt ämne. Frågan om torvbrytningen däremot, ställer andra krav på journalisten, som måste förklara frågan för läsaren.¹²⁰ I dagens forskningsläge är det dessutom omdiskuterat vilken effekt återvätandet av våtmarker har på klimatet, vilket har nämnts i ett fåtal artiklar, bland dessa *Forskare: Vilseledande slutsats om att återställa våtmarker*.¹²¹ Denna komplexitet ställer stora krav på journalisten.

Återkommande ges inte någon bakgrund till varför protesterna utförts.¹²² Flertalet artiklar beskriver ”problemet” som makthavares ovilja att vidta miljöåtgärder, men det framkommer inte vilka åtgärder som åsidosatts.¹²³ Torvfrågan tydliggörs aldrig, utan den sammanblandas

---

¹¹¹ Lindquist, K. (2023-06-19)

¹¹² Norgren, A., Wyser, D., Watson E. (2023-06-15)

¹¹³ Nyberg, H. (2023-06-28)

¹¹⁴ Nyberg, H. (2023-06-28)

¹¹⁵ Gustafsson, C. (2023-02-26)

¹¹⁶ Norgren, A., Wyser, D., Watson E. (2023-06-15)

¹¹⁷ Gustafsson, C. (2023-02-26)

¹¹⁸ Carlén, L., Jönsson, O., Sima, L., Wikén, J. (2023-09-15)

¹¹⁹ McLeod, D.M. (2007) s. 187

¹²⁰ Se Medranda-Morales, N., Sánchez-Montoya, R., Ayuy Cevallos, J.A., Soria Rojas, J.A. (2022) s. 10

¹²¹ Lenas, S. (2023-06-26)

¹²² McLeod, D.M (2007) s. 187

¹²³ Se bland annat Jönsson, F. (2023-03-04)

med den bredare miljörelsens huvudfrågor. En följd blir att de demonstrerandes huvudsyften aldrig blir tydliggjorda. Det komplicerar även makthavares, kritiken mot dem blir otydlig och svår att bemöta. Rapporteringen innebär en förenkling, protesterna beskrivs som ”för klimatet”, men inga vidare konkretiseringar erbjuds.¹²⁴ Bara ett fåtal artiklar under året förklarar torvbrytningsfrågan, trots att det lyfts hur viktigt det är att separera miljörelsens frågor.¹²⁵

2.2.5 Sammanfattning

Här kommer uppsatsens andra fråga att besvaras: *Vad säger problembeskrivningarna om journalisters diskurser, grundantaganden och förklaringsmodeller?*

Rapporteringen präglas av uttryck typiska för protestparadigmen: negativ gestaltning och fokus på våldsamheter och brott, svepande generaliseringar som ökar distansen mellan protesterande och konsumenterna av media, en förlitan på officiella källor och en bristande kontextualisering. Trots att organisationens representanter och forskare betonat behovet att separera de olika frågorna inom miljörelsen, görs det inte i rapporteringen.

2.3 Maktanalys

Nedan diskuteras relationerna mellan aktörerna i rapporteringen. I denna avdelning ingår att analysera journalisters berättartekniker och belysa hur detta påverkar synen på relationen mellan konfliktens aktörer. Kapitlet bygger på forskning från Asp, Hernes och Strömbäck.¹²⁶

Följande sex berättartekniker och dess effekter på synen kommer att diskuteras:

- (1) Förenkling
- (2) Polarisering
- (3) Personifiering
- (4) Stereotypisering

Efter att berättarteknikerna diskuteras förs ett resonemang kring det som lämnats okommenterat. Två punkter lyfts om demokratidiskussionen i rapporteringen:

- (1) Konversationen kring yttrandefrihetens gränser
- (2) Publicistiska funderingar

---

¹²⁴ Se bland annat intervju med David Alcer som stormade Melodifestivalen, Garro, E. (2023-02-27)

¹²⁵ För exempel på artiklar som förklarar torvbrytningsfrågan, se Kihlberg, J., Lindqvist, L. (2023-07-26), Schyman, G., Claussion, C-M. m.fl. (2023-03-31), Schyman, G., Claussion, C-M. m.fl. (2023-04-14), Zachrisson, N. (2023-04-19), Zachrisson, N. (2023-06-08) och Wedmo, R. (2023-04-06). Angående hur viktigt det är att separera miljöfrågor, läs mer nedan och se även i Medranda-Morales, N., Sánchez-Montoya, R., Ayuy Cevallos, J.A., Soria Rojas, J.A. (2022) och Zachrisson, N. (2023-04-19)

¹²⁶ Asp, K (1986), Hernes, G. (1978) och Strömbäck, J. (2008)

2.3.1 Förenklingar

Sällan beskrivs protestorganisationens målsättning, utan deras metod är i fokus.¹²⁷ Bara i ett fåtal artiklar blir parternas oenigheter klargjorda, bland dem debattkedjan *Torven har blivit Sveriges bruna kol*, *Torvtäkter i Sverige slår inte mot klimatet*, *Torvbrytning kan bytas ut och måste förbjudas* och artikeln *Klimataktivister fyller igen diken efter torvskörd i Bredaryd*.¹²⁸ Även i Vetenskapsradion ges en historisk bakgrund till frågan och flera aktörer kommer till tals.¹²⁹ När kontexten bitvis saknas, blir kopplingen mellan aktion och budskap otydlig. Det har under året skanderats ”Återställ Våtmarker!”, personer har limmat fast sig på motorvägen och kastat färg på värdefull konst ”för klimatet”, men det framkommer inte vad organisationen vill åstadkomma mer specifikt, i flera artiklar förklaras inte ens vad våtmarker är för något.¹³⁰

Både journalister och aktivister visar en obenägenhet att ge djupgående förklaringar. Birgitta Rubin skriver i *Sommarkonsten värnar djur och natur*: ”på Twitter talar aktivisterna om hur temperaturhöjningarna hotar vår hälsa och pressar sjukvården, men inget om varför angrepp mot vårt gemensamma kulturarv skulle hjälpa saken”.¹³¹ I *Miljöaktivister stoppade trafiken på Essingeleden* ges organisationen möjlighet att uttala sig, dock framkommer aldrig vad de vill åstadkomma med blockaderna. De intervjuade i artikeln säger ”att det är på motorvägen det stora motståndet sker” och att de ”kommer gå ut [på motorvägarna] igen och igen”, men klargör inte vad syftet är.¹³² Om frågan hade givits mer bakgrund, skulle kopplingen mellan budskap och metod bli tydligare. Att kedja fast sig i en jordbruksmaskin eller fylla igen diken för att protestera mot utvinningen av torv, är enklare att förstå än om det görs ”för klimatet”.¹³³ Detta visar att Återställ Våtmarker sällan gavs möjlighet att styra dialogen i media.

2.3.2 Polarisering

Två polariseringsprocesser är tydliga, den som bygger antagonismen mellan makthavare och protesterande och den som betonar höger- och vänsterpolitikens olika syn på miljöfrågan. Journalisters användande av polarisering som berättarteknik får stora effekter.

¹²⁷ Gustafsson, N. (2023-07-03), Gustafsson, N. (2023-09-19)

¹²⁸ Bursell, P. (2023-07-17), Schyman, G. m.fl. (2023-03-31), Wedmo, R. (2023-04-06), Schyman, G m.fl. (2023-04-14). Se även Asplund, T., Sundström, S. m.fl. (2023-08-20)

¹²⁹ Krogh-Larsson, E. (2023-04-18)

¹³⁰ Se bland annat Koch-Emmery, L. (2023-04-18) och Kronstrand, N., Lindmark, H., Laneby, S. (2023-05-27), Lindmark, H. (2023-05-27) och Lindmark, H. (2023-05-28), Palmström, O. (2023-04-17), Pan, E. (2023-09-23), Sjögren, A., Thornéus, E. (2023-04-17), Stjernkvist, S. (2023-06-14)

¹³¹ Rubin, B. (2023-06-24)

¹³² Tronarp, G. (2023-09-12)

¹³³ Se Nygård, F. (2023-06-13), Bursell, P. (2023-07-17)

2.3.2.1 Fokus på antagonismen mellan makthavare och protesterande

I flera artiklar betonas att makthavare finner aktionerna hotfulla. Dessa tolkningar är inte baserade på makthavarnas uttalanden, snarare läser journalister in vad makthavarnas inställning är gentemot rörelsen baserat på vad de utför för åtgärder. I *Snart kan staten avlyssna klimatrörelsen*¹³⁴ belyser skribenten Aliko att nya brottsrubriceringar introducerats för att beivra civil olydnad. Det som tidigare ansetts uppnå rekvisiten för ohörsamhet anses nu vara sabotage, vilket möjliggör längre fängelsestraff i upp till fyra år. Enligt Aliko syns även ”andra tecken på att staten betraktar klimatrörelsen som hotfull”. Han nämner att den nya, så kallade ”preventivlagen”, har givit ”staten” ökade möjligheter till avlyssning. Aliko tar i sin artikel för givet att de båda åtgärderna är en effekt av Återställ Våtmarkers ageranden och makthavarnas vilja att stoppa framtida aktioner. Det framkommer inte varför han anser att det, eller vad anledningen är till att de tolkar de två policyändringarna som koordinerade och planerade i syfte att agera mot just klimatdemonstranter. Det går att ifrågasätta, då det som Aliko kallar ”staten” egentligen består av två olika aktörer, rättsväsendet och riksdagen. Brottsrubriceringen sabotage har enbart använts i ett domar. Detta kan förvisso betyda att repressiva åtgärder används för att tysta protesterande, men det är tidigt att dra så långtgående slutsatser. När det gäller riksdagens lagförslag, har den nya preventivlagen även andra syften utöver att beivra klimataktivism. I själva verket, nämns aldrig aktivism i ”preventivlagens” förarbeten, utan lagens mål beskrevs främst som ett sätt att ”förhindra allvarliga brott”.¹³⁵ Alikos tolkning att åtgärderna är en effekt av att makthavare finner miljöaktivismen hotfull är har inte stöd i det som explicit yttras i reformen, vilket dock inte nödvändigtvis betyder att den är felaktig.

Samma tolkning görs i *Aktivisterna blir måltavlor när länder inte når sina klimatmål*¹³⁶, där skribenten Ahlström skriver att ”i takt med att klimatkrisen eskalerar måste även åtgärderna bli mer radikala”. Han poängterar att ”responsen mot aktivisterna blir än mer aggressiv” och att ”i stället för att ta krafttag [...] tysta[s] de som för fram kritik”. Även i *Försvaret förvandlar aktivister till terrorister*¹³⁷, lyfts liknande poänger. Skribenten ifrågasätter Försvarmakten som i en övning simulerat att representanter från organisationen närmat sig ett militärt skyddsobjekt. Pahnke menar att det räcker att kräva ”att utsläppen [...] ska bromsas” för att ”utmålas som [...] militärens fiende”. Artiklarna betonar att relationen mellan makthavare och protesterande är ansträngd och journalisterna söker tecken på att så är fallet utan att tillfråga politiker eller ge

---

¹³⁴ Aliko, S. (2023-01-09)

¹³⁵ Aliko, S. (2023-01-09) och SOU 2023:60 - *Utökade möjligheter att använda preventiva tvångsmedel*

¹³⁶ Ahlström, K. (2023-05-30)

¹³⁷ Pahnke, E. (2023-06-10)

dem utrymme att yttra sig. De nämner inte att makthavare och protesterande delvis delar bild i våtmarksfrågan, och att det beslutats om satsningar på 300 miljoner om året.¹³⁸ I stället för att föra en konstruktiv debatt, fokuserar journalister på relationen mellan makthavare och protesterandes och på att hitta förklaringar som för antagonismen vidare.

2.3.2.2 Fokus på partipolitiska skillnader

Rapporteringen fokuserar även på polariseringen inom partipolitiken. Torvbrytningen görs till en höger-vänsterfråga. I *Klarar Pourmokhtari att minska utsläppen 2023?*¹³⁹, betonas prioriteringsskillnaderna mellan tidigare vänsterstyre och dagens högerregering. I *Tv-bolagen borde tacka aktivisterna i "Återställ Våtmarker"*¹⁴⁰ beskrivs tonläget;

Vänstern ställer sig bakom rörelsen och driver med upprörda män. Dårhögern uttrycker en vild skadeglädje eftersom en av aktivisterna råkade få en kamera i skallen. Vänstern rycker mest på axlarna åt säkerheten [...] och dårhögern låtsas i sin tur som att aktivisterna är jobbigare än de är, framför allt i sociala medier.

När politiker ges utrymme att uttala sig är det främst citat som förstärker polariseringen mellan regeringen och oppositionen som lyfts. Journalister fokuserar på diskussionen kring protestmetoder, då partierna skiljer sig när det gäller synen på civil olydnad. Diskussionen har ett tydligt nyhetsvärde och är väl anpassad till medielogiken.¹⁴¹ Strömbäck beskriver det som att "intresse" trumfar nyheter av "betydelse".¹⁴² Rapporteringen rör personer som gemene man känner igen och som bär prestige, politiker.¹⁴³ Diskussionen kring protestmetoder kräver inte samma bakgrundsinformation som den om svensk torvbrytnings framtid.

Det finns en rad av exempel på detta narrativ. Kulturminister Liljestrands (M) uttalanden efter aktionen mot Nationalmuseum ledde till en rad artiklar, hon sade då: "Människor tar sig rätten att ge sig på ovärderlig konst [...] och berättigar sina gränslösa handlingar med att hävda att deras frågor bör beaktas mer."¹⁴⁴ När Robert Hannah (L) intervjuades i SR tillfrågades han hur regeringspartierna ser på torvbrytningen, men svarade med att ifrågasätta organisationens metoder.¹⁴⁵ Även klimatminister Pourmokhtari (L) uttalade sig om organisationens metoder, framför att diskutera torvbrytningsfrågan. Hon sade i en intervju att "vill man höras - grattis,

---

¹³⁸ Persson, D., Koch-Emmery, L (2022-11-06)

¹³⁹ Jönsson, F. (2023-01-08)

¹⁴⁰ Larsson, M. (2023-06-05)

¹⁴¹ Strömbäck, J. (2008) s. 388

¹⁴² Strömbäck, J. (2008) s. 388

¹⁴³ McLeod, D.M. (2007) s. 187

¹⁴⁴ Kronstrand, N. (2023-06-15), Wyser, D. (2023-06-16)

¹⁴⁵ Rensmo, M., Svansbo, M. (2023-06-16)

vill man göra skillnad - vill man lösa klimatkrisen – ja, då har man inte gjort ett skvatt”. Två M-politiker uttalar sig i Aftonbladets artikel *Trafiksabotörerna måste sättas i fängelse*, och förhåller sig kritiska till de protesterandes metoder, men tydliggör inte sin egna eller sitt partis syn på torvbrytningsfrågan.¹⁴⁶ Politiker från oppositionen visar mer stöd för de protesterande, dock inte genom att lyfta torvbrytningsfrågan, utan genom att stötta deras metoder. I *Språkrörskandidaten: "Lyssna på klimataktivisterna"* lyfter Pär Holmgren (mp) att politiker måste sluta "invagga människor [...] i falsk trygghet om att det skulle finnas enkla lösningar kvar" och förklarar hur han ser på organisationens kontroversiella metoder.¹⁴⁷

Efterhand gjorde sig tidningarnas beteckningar påminna i rapporteringen. I Aftonbladet publicerades artiklar som stödde organisationens metoder, det syns i rubriksättningen i *Åtala oljebolagen – inte fredliga klimatkämpar*¹⁴⁸ och *Jag är djupt tacksam för klimataktionerna*.¹⁴⁹ I DN gavs kritiska museiägare gavs möjlighet att uttala sig i större utsträckning.¹⁵⁰ Rapporteringen i DN är en mellanväg, och den visar också av ett kritisk förhållningssätt gentemot den sittande regeringens prioritering av klimatfrågan.¹⁵¹ I SVT och SR låg fokus på organisationens metoder, och de begångna brotten, och i flera artiklar och inslag ges inte Återställ Våtmarker möjlighet att förklara sig alls.¹⁵² Utvecklingen följer medieforskningen, public service och högerorienterade medier höjs röster som stöttar *status quo*, medan socialdemokratiska medier stöttar revolutionära budskap och protester.¹⁵³

2.3.3 Personifiering

Återkommande ges protesterande ett mänskligt ansikte först när de befinner sig i en pressad situation. Detta är fallet för klimataktivisterna "Tina" i artikeln *Återställ Våtmarker vill rädda klimatet – dömda för över 100 brott* och David i *Därför stormade doktoranden David Melloscenen*.¹⁵⁴ I den tidigare av de två intervjuerna ser konversationen ut på följande vis:

SVT-reporter: Om några minuter är det rättegång, hur känns det?

Tina: Det är surrealistiskt att det är jag som står här. Jag vill se våra makthavare, våra politiker, ställas inför rätta och dömas för sabotage. För det är det som de utför dagligen.

¹⁴⁶ Kärrholm, F., Wedin, D. (2023-09-23)

¹⁴⁷ Björkman, F. (2023-10-06)

¹⁴⁸ Asplund, T., Sundström, S. m.fl. (2023-08-20)

¹⁴⁹ Mick, N. (2023-06-28)

¹⁵⁰ Ardelius, G. (2023-06-22), Rindborg, G.V. (2023-07-04)

¹⁵¹ Wiman, B. (2023-06-28)

¹⁵² Se bland annat Bursell, P. (2023-07-17), Bursell, P. (2023-07-20), Krohn, M. (2023-07-12), Krohn, M. (2023-07-23), Rymell, M. (2023-07-19), Rymell, M. (2023-07-20) och TT (2023-07-21)

¹⁵³ Asp, K. (2017), Strömbäck, J. (2008) s. 388

¹⁵⁴ Carlén, L., Sima, L., Jönsson, O., Wikén, J. (2023-09-17)

SVT-reporter: Men nu är det du som har gjort det?

Tina: Det är de som utför sabotage varje dag. Jag anser inte att det är jag som har gjort det, även om det är det som står i åtalspunkten.

SVT-reporter: Vad händer om det blir fängelse då? Är du beredd att ta straffet?

Tina: Ja

I artikeln anklagar Tina makthavare för att de ska ha begått sabotage, och öppnar för att prata om makthavarnas ansvar. Reportern väljer att inte ge Tina det utrymmet, i stället väljer reportern att gå efter åklagarens yrkanden och han ställer frågor till Tina som om det vore klarlagt att hon gjort sig skyldig till brott, och ber henne förklara sig och beskriva om hon känner skuld eller ånger. Tina befinner sig i en svår situation, hon är minuter ifrån att få sin fråga prövad i rätten. Tidigare forskning talar om ”subtle criminalization”, det vill säga att en premiss för att protesterande får uttala sig är att de erkänner skuld.¹⁵⁵

2.3.4 Stereotypisering

Redan innan året, fanns en etablerad bild av Återställ Våtmarker som ansvarslösa. I organisationens historia finns en aktion från 2022 under vilken demonstranter limmade fast sig på E4:an och hindrade trafik. Ambulanser blev försenade, och de protesterande dömdes till grovt sabotage.¹⁵⁶ Efter aktionen påtalade organisationen att man vidtagit åtgärder för att liknande situationer inte skulle uppkomma.¹⁵⁷ Uppgifter om att en av patienterna i ambulansen dött visade sig vara felaktiga, vilket ledde till dementier ifrån media.¹⁵⁸ Händelsen tycks dock ha satt spår i journalisters medvetande, och i flera artiklar refereras till blockaden.¹⁵⁹

Eftersom säkerhetsansvariga uttalar sig först formar de rapporteringen i direkta skedet efter en aktion.¹⁶⁰ När representanter får uttala sig, utvecklar de sällan våtmarksfrågan, utan hamnar i en försvarssituation vad gäller deras metoder.¹⁶¹ Det är främst journalister som utvecklar och uttalar stöttning för organisationens budskap, inte de protesterande själva.¹⁶² Under året har Återställ Våtmarker haft svårt att föra en premisslös diskussion om våtmarkerna. Konversationerna har varit baserade på bilden av dem som hänsynslösa.

¹⁵⁵ Se Mourão, R.R. m.fl. (2021) s. 321

¹⁵⁶ Lenas, S. (2023-06-05)

¹⁵⁷ Jönsson, O., Wikén, J., Sima, L., Carlén, L. (2023-09-14)

¹⁵⁸ Alike, S. (2023-01-09), Forsberg, O. (2022-09-15)

¹⁵⁹ Alike, S. (2023-01-09) Månsson, A. (2023-08-20)

¹⁶⁰ Gustafsson, N. (2023-07-03), Gustafsson, N. (2023-09-19) Löfgren, L m.fl.. (2023-10-22) Olsson, G., TT (2023-05-27), Palmberg, M. (2023-11-26) Rymell, M. (2023-07-19 12:10) Sjögren, A. (2023-07-20), Sonelius, J. (2023-07-17) Stjernkvist, S. (2023-06-14), Sävinger, T. (2023-07-12), Thamberg, F. (2023-04-19), TT (2023-05-27), Weckström, J. (2023-07-24), Wiklund, A. (2023-07-20), Wingren, J. (2023-07-23)

¹⁶¹ Dahlgren, S. (2023-05-31)

¹⁶² Jeppsson, J. (2023-02-27)

2.3.5 Sammanfattning

Här besvaras frågan: *Hur har nyhetskanalernas problembeskrivningar växt fram över tid?*

Redan innan året fanns en bild av Återställ Våtmarker som hänsynslösa. Även om organisationen försökte rentvå tidigare handlingar var bilden av dem densamma året ut. Redan till en början förenklades konflikten. Protesterna beskrevs som ”för klimatet” utan att benämna torvbrytningen, och i rapporteringen diskuterades organisationens metoderna, men sällan lyftes sakfrågan. I bristen av bakgrundsförklaringar, blev de protesterandes ageranden svårtydda. Över tid syns tecken på att polariseringen och antagonismen ökade och tonläget trissades upp. Även partipolitik och tidningarnas olika politiska beteckningar blev tydliga under året.

2.3.6 Bortglömda delar av rapporteringen

Följande kapitel analyserar vilka ämnen som inte berörts i rapporteringen. Två punkter, som båda gäller uteblivna demokratidiskussioner, kommer att lyftas: (1) bristen på en diskussion kring yttrandefrihet och (2) den uteblivna diskussion kring publicistiska avvägningar.

2.3.6.1 Utebliven diskussion om yttrandefrihet

De protesterande kallar aktionerna ”en del av demokratin”¹⁶³. Politiker å andra sidan återkommer till att demonstrationsfriheten inte rättfärdigar brottsliga handlingar. I regeringsformens andra kapitel slås fast att det ska råda demonstrationsfrihet, och att medborgare ska kunna fredligt manifesteras sitt missnöje utan att tystas.¹⁶⁴ Möjligheten fanns att i rapporteringen att beröra demokratibegreppet och fördjupa diskussionen kring yttrandefrihetens gränser. En sådan rapportering hade kunnat inkludera röster från yttrandefrihet- och demokratiexperter, men diskussionen uteblev helt.

2.3.6.2 Diskussion kring pressetik

Det publicistiska i att media i så stor utsträckning rapporterar om en miljöaktivistisk grupp som själva uppger att de ”tvingar” media att tala om dem ifrågasätts sällan. I en av få exempel där en publicistisk diskussion förs, uttrycker Expressens Victor Malm sina tvivel;

”Det är oerhört komplext. Det är uppenbart att den här aktivistgruppen är väldigt klok i hur den [...] utnyttjar medielogiken för att få uppmärksamhet. De gör sensationella saker, och vi skriver om det. Effekten av det är oundvikligen att de uppmärksammas. [...] Om

---

¹⁶³ Strömblad, K., Dahlin, M., Westerström, I. (2023-09-26) och Sörlin, P. (2023-04-17)

¹⁶⁴ Se 2:1 Regeringsformen (1974:152)

någon klistrar fast sig på en Monettavla på Nationalmuseum är det svårt att betrakta det som en icke-nyhet. [...]”¹⁶⁵

Genomgående i rapporteringen kritiserar makthavare protesterande och protesterande kritiserar makthavare. Deras relation är i fokus. Journalister tolkar vad som sägs, men reflekterar sällan över sin egen roll i konflikten. Detta trots att media själva genom att uppmärksamma och tolka konflikten, själva är aktörer.

2.3.7 Sammanfattning

Nedan besvaras följande fråga: *Vad lämnas osagt eller okommenterad i rapporteringen?*

Genomgående saknas en diskussion kring demokratiska värden. Inga experter på området intervjuas. Detta trots att båda sidorna av konflikten, makthavare och protesterande, anser sig ha den demokratiska rätten på sin sida. Inte heller hålls en diskussion kring pressetiska frågor.

2.4 Effektanalys

För konsumenten är det svårt att tillskansa sig samma vetskap om protesterna som journalisten, och uppfatta vilka grundantaganden som påverkar rapporteringen. Det gör att problemdefinitioner, kausalitetskedjor, moraliska ställningstaganden och förklaringsmodeller känns naturliga och självklara.¹⁶⁶ Protesternas inramning får påverkan på folkopinionens syn på proteströrelserna och de protesterandes möjligheter att lyckas få sympati för budskapet.

2.4.1 Oklart vem som stöttar protesterna

Inom forskningen har det belysts att en framgångsfaktor för proteströrelser är att framhäva bilden av att de möter stöd från olika grupper, åldrar och politiska åskådningar.¹⁶⁷ Som visats ovan har nyhetskanalerna rapporterat om en ordningsmakt som sätter hårt mot hårt och åtalar och dömer protesterande, makthavare som upplever organisationen som hotande och den ”vanlige svensken” som är ”förbannad” på gruppen. Bara ett fåtal forskare har intervjuats och även om några få av dem uttalat sitt stöd för återställandet av våtmarker, är det bara en liten del av rapporteringen. Intervjuer med representanter är inriktade på att de ska försvara sina metoder, snarare än att utveckla deras budskap. Bara i ett fåtal artiklar nämns någon annan än journalister och representanter från organisationen själva som stöttar deras budskap. I *Globala nätverket bakom Återställ Våtmarker – får pengar av kändisfond* diskuteras organisationens

---

¹⁶⁵ Rensmo, M., Svansbo, M. (2023-06-16)

¹⁶⁶ Entman, R.M. (1993) s. 52

¹⁶⁷ Se Hayes, S., O’Neill, S. (2021) och McLeod, D.M (2007) s. 190

finansiering och det nämns att flera kända personer stöttar organisationen genom den miljöaktivistiska nätverksorganisationen A22, men ingen intervju hålls med dessa personer.¹⁶⁸

2.4.2 Protesterna uppfattas som meningslösa

Fokuset på våldsamheterna, i kombination med bristande förklaring av organisationens mål, får effekten att protesterna upplevs meningslösa. Detta varnar McLeod för i sin forskning. Ju mer kontroversiell en grupp är, desto mindre fokus på budskap och desto mer på organisationens profil.¹⁶⁹ Narrativet förstärks genom medias obenägenhet att inkludera röster från organisationen och experter som stöttar budskapet. När protesterande får utrymme går de inte in på detaljer.¹⁷⁰ Det är oklart om detta beror på en ovilja att prata om torvbrytningsfrågan, eller om journalisten inte ställer de rätta frågorna eller om journalisterna klipper bort material.

2.4.3 Upptrissat språk

De protesterande beskrivs som ”muppar”¹⁷¹ och ”idioter”¹⁷² av intervjuade personer. Artiklar och inlägg på sociala medier där klimatrörelsen beskrivits som ”förbannade svin”¹⁷³ och ”terrorister”¹⁷⁴ tas upp i rapporteringen. Artiklar publiceras där kända personer talar om att stoppa protester handgripligen, detta görs i *Jan Emanuel om klimataktivisterna: ”Gå av vägen – sluta tramsa”*¹⁷⁵ och *Rickard Sjöberg grep in under scenstormningen: ”Viktigt att göra något”*¹⁷⁶. Även om det inte är journalisterna själva som använder en hård retorik och språk, är medierna en plattform där skarpa åsikter förmedlas. Kravet på allsidig information, och tanken att alla kritik alltid ska få besvaras, ställs åt sidan.¹⁷⁷ Slagkraftiga ord och åsikter förstärker polariseringen. Medierna är delaktiga i att höja tonläget.

2.4.4 Frågan görs partipolitisk – utan att konsumenten förstår varför

Polariseringen förstärks genom att frågan gjorts partipolitisk. Detta trots att politiker sällan diskuterar sakfrågan utan nästan uteslutande diskuterar hur de ser på organisationens metoder. Enbart i längre och djupgående inslag framkommer att alla parter vill agera för att rädda våtmarkerna, men i olika takt. Högerpolitiker som uttalar sig genom rapporteringen tycks

---

¹⁶⁸ Wikén, J., Carlén, L., Jönsson, O., Sima, L. (2023-09-14)

¹⁶⁹ McLeod, D.M (2007) s. 188

¹⁷⁰ Se Garro, E. (2023-02-27) och Wikén, J. m.fl. (2023-09-14), Haidl, K., Laurell, A. (2023-06-15)

¹⁷¹ Nyberg, H. (2023-06-28)

¹⁷² Dahlgren, S. (2023-05-31)

¹⁷³ Ahlström, K. (2023-05-30)

¹⁷⁴ Se Ahlström, K. (2023-05-30), Jeppsson, J. (2023-08-20)

¹⁷⁵ Wikén, J., Sima, L., Jönsson, O. (2023-09-14)

¹⁷⁶ Lindmark, H. (2023-05-28)

¹⁷⁷ Se de publicistiska reglerna, Journalistförbundet (2021-11-17)

representera ”staten”, detta trots att det i de mer djupgående artiklarna framkommer tydligt att ”staten” består av flera olika myndigheter och aktörer med olika intressen och arbetsområden. Även om budgeten styrs av politiken, är det fler institutioner som är involverade i återställandet av våtmarker, många av dem opolitiska såsom Skogsstyrelsen. Sällan diskuteras hur dessa institutioners arbete fungerar i media. Parterna skiljer sig främst när det gäller utfasningen, hur mycket resurser som ska läggas på återvätandet, och hur snabbt omställningen ska ske.¹⁷⁸ Denna komplexa diskussion hamnar i skymundan då det i rapporteringen kan tolkas som att ”staten” inte ämnar återställa våtmarkerna. En anledning till att dessa frågor inte konkretiseras är att förklarandet av komplexa beslutsprocesser inte går i linje med medielogiken.

2.4.5 Bristande förklaring av torvbrytningen

I *Aktivisterna blir måltavlor när länder inte når sina klimatmål* lyfter Ahlström att ”när klimataktivisterna blockerar bilvägar i fredliga demonstrationer kallas de terrorister” men ”när bilvägar blir ödelagda [...] efter en av de värsta översvämningarna på flera år [...] utkrävs jämförelsevis lite ansvar”. Skribenten menar att utvecklingen beror på obenägenheten bland folket och politikerna att inse att ”utvecklingen går åt fel håll”, och att detta leder till ilska och repressiva åtgärder. Denna undersökning tyder på något annat, att miljöfrågan är för svår och betungande att hantera för den gemene svensken.¹⁷⁹ Enligt forskningen påverkas miljöengagemanget också av oviljan att separera miljöfrågor. Magnus Fredriksson, professor i kommunikation och medievetenskap, betonar att ”det är svårt att greppa alla de utmaningarna vi står inför på miljöområdet”. Han fortsätter: ”att skapa uppmärksamhet kring en [specifik] fråga är ett sätt att få upp ett momentum”. Trots att organisationen Återställ Våtmarker efterhand blev alltmer uppmärksammade lyckades de inte bryta de miljöaktivistiska bojorna och skilja sig från övriga miljörörelsen. I *Challenges for the Construction of Environmental Journalism*, lyfter författarna att om medierna ”inte genererar tillräcklig information, kritik och reflektion i sakfrågor, då blir det omöjligt att skapa en folkopinion”. De fortsätter: ”På så vis blir en attityd som ignorerar naturkatastrofer [...] mer naturlig”. Forskarna betonar risken i att ”media inte fullföljer sin roll som den fria plats där debatt och utbyte av idéer och erfarenheter premieras” och att ”nedbrytningen av oklara koncept” är en stor uppgift. För att förbättra standarden krävs att journalisterna vet sin sak, och tar hjälp av experter.¹⁸⁰

---

¹⁷⁸ Carlén, L., Wikén, J., Jönsson, O. (2023-09-17)

¹⁷⁹ För hela stycket, se Ahlström, K. (2023-05-30)

¹⁸⁰ För hela stycket, se Ahlström, K. (2023-05-30) och Medranda-Morales, N., m.fl. (2022) s. 10. Se även Ford, C., Svedberg, P. m.fl. (2023-05-22) där ett kunskapslyft inom journalistiken diskuteras

Mer djuplodande analyser görs i vissa inslag, bland annat i P1 Kultur.¹⁸¹ Inslaget berättar på ett nytt sätt om torvbrytningen. Den pågående diskussionen om torvbrytningen liknas vid tidigare debatter kring historiska landskapsförändringar i Sverige och hur detta präglade samtida konst och litteratur. Andra exempel är de två 40 minuter långa radioinslagen från Vetenskapsradion Klotet.¹⁸² I den första intervjuas Sveriges miljö- och klimatminister, forskare som företräder båda sidor av debatten, anställda på Skogsstyrelsen, representanter från Återställ Våtmarker och privatpersoner. Det framkommer i inslaget att frågan är mer komplex än vad som framkommit tidigare. Makthavarna och anställda på Skogsstyrelsen beklagar det låga tempot för återväntandet av våtmarker, men menar att det har sin grund i att det under hundratals år sågs som eftertraktansvärt och behövligt att öka utdikningen och att systemet är byggt för att underlätta för markägare att dika ut mark. I det senare juniinslaget, följer en SR-reporter en anställd hos ett torvbrytningsföretag till en torvtäckt, och de diskuterar den hotbild som företaget och anställda upplever från organisationen. De talar även om varför torv historiskt varit så eftertraktansvärt, samtidigt som de lyfter effekterna av torvbrytningen.

2.4.6 Sammanfattning

I ovanstående del besvarades frågorna: *Vad får medias framställan av problemet för effekt på konsumenten? Hur har medias problembeskrivningar förstärkts och förklarats över tid?*

Rapporteringen får effekten att protestgruppen blir uppmärksam, dock inte inom den ram de protesterande själva satt för sin protestverksamhet. I stället behandlas alla klimatrörelser på samma sätt, och Återställ Våtmarker sätts i samma fack som andra miljörörelser utan att ges någon större möjlighet att klargöra sina åsikter. Även de offentliga företrädarna får en svår roll. Myndigheter och politiker målas upp som ovilliga att agera, trots att de gjort historiska satsningar och att de vill återställa våtmarkerna. För konsumenten blir det svårt att förstå vad diskussionen egentligen rör sig om, och förstå vilken fråga som egentligen diskuteras.

När frågan med tiden blev alltmer polariserad, gav sig detta i uttryck även i rapporteringen genom ett upptrissat språk och ett uppbyggande av konflikten mellan stat och protesterande. Kritiken mot protesterna kopplades främst till högerpolitiker, medan stöd till organisationen sammankopplades till vänsterpolitiker och vänstermedia.

---

¹⁸¹ Krogh-Larsson, E. (2023-04-18)

¹⁸² Zachrisson, N. (2023-04-19) och Zachrisson, N. (2023-06-08)

3 Slutsats och diskussion

Denna del är uppdelad i tre delar:

- (1) svar på forskningsfrågorna
- (2) diskussion och förslag på förbättringar
- (3) förslag till framtida forskning

3.1 Svar på forskningsfrågorna

I följande del kommer uppsatsens huvudfrågor att besvaras:

Följer framställningen av Återställ Våtmarker under 2023 i Aftonbladet, DN, SR och SVT den rutinmässiga negativa gestaltning som förknippats med protestparadigmen?

Vad får gestaltningen av Återställ Våtmarker som organisation för effekt på diskussionen kring torvbrytningen i stort i de fyra nyhetskanalerna under den valda tidsperioden?

Från vad undersökningen visat, är slutsatsen tydlig. Rapporteringen följer protestparadigmen. Alla de fem av McLeod uppmärksammade tendenser som präglar protestrapporteringen, går att observera i fallet om Återställ Våtmarker. Under rapporteringens gång har fokus legat på de demonstrerandes hänsynslöshet och våld. Genomgående görs svepande antaganden kring protesternas låga stöd och ett språk har använts som ökat distansen mellan konsument och protesterande. Rapporteringen har konsekvent lutat sig mot kommentarer från politiker och säkerhetsansvariga, mer sällan har Återställ Våtmarkers representanter blivit tillfrågade om deras åsikt. När representanter väl blivit intervjuade har frågorna främst gällt organisationens profil och metoder. Stödet till Återställ Våtmarker grundar sig främst i några få ledarartiklar, som betonat att även om organisationen är illa omtyckt så har budskapet vissa poänger.

Den bristande kontextualiseringen av torvbrytningsfrågan tydlig. Även efter en genomläsning av drygt 100 unika artiklar, är det bara en handfull artiklar som förklarar torvbrytningsfrågan. Konflikten ramas in som en fråga om klimatkrisen. Effekten blir att samhällsdiskussionen kring våtmarkerna uteblir på grund av medias ofokuserade rapportering, där syftena till protesterna varit sekundära att berätta om.

3.2 Diskussion

Undersökningen och genomgången av det bakomliggande teoretiska ramverket för uppsatsen, har visat att protestparadigmen är fortsatt stark inom rapporteringen. Följande sju punkter kan beskrivas som personliga rekommendationer för en bättre framtida protestrapportering.

För en förbättrad protestrapportering bör media...

- (1) fortsätta skriva om begångna brottsliga handlingar,
- (2) arbeta fram metoder att hantera protestorganisationer som medvetet begår brott för att uppmärksammas i media,
- (3) bättre belysa de protesterandes kärnfråga och kasta ljus på olika aktörers intressen,
- (4) dela upp miljörelsens olika frågor,
- (5) låta befolkningen komma till tals,
- (6) öppna för svar och motkommentarer i rapporteringen, och
- (7) fortsätta granska andra skribenter och tidningar

3.2.1 Bra belysa brottsliga handlingar

Rapporteringen fokuserar på brottsliga handlingar och organisationens kontroversiella metoder, framför allt i det tidiga skedet aktionerna. Inslagen är fokuserade på att återberätta händelser kronologiskt och ge exakta detaljer kring dispyter mellan protesterande och polis, ordningsbrott och juridiska processer. Detta är i linje med ”protestparadigmen”.¹⁸³

Lagbrott, framför allt om de utförs av kända personer och grupperingar, måste fortsatt uppmärksammas. Den tidigare forskning som diskuterat protestparadigmen har en alltför okritisk positiv bild av protester generellt. I mycket av forskningen, förutsätts att protester är något gott, det är de inte alltid. Journalister bör beröra frågor som protesterna lyfter, men en proteströrelse som medvetet begår brott bör också mötas av kritik. Lagar finns av en anledning, och som Parisa Liljestränd uttalat kan inte ”vissa människor ta sig rätten att ge sig på ovärderlig konst och kultur, och berättiga sina gränslösa handlingar med att hävda att deras frågor bör beaktas mer”.¹⁸⁴ Det är inte hållbart i en demokrati att protestgrupper begår brott för att uppmärksammas. Demokrati för inte med sig en rättighet att tvinga andra att lyssna, genom att störa deras vardag och med berätt mod orsaka avbrott i trafik och tv-sändningar.

Journalisternas beslut i hur de ska rapportera om händelserna, ska inte påverkas av deras personliga åsikter kring organisationens budskap. Det är balansen i rapporteringen och separationen mellan budskap och aktör som är bristfällig idag.¹⁸⁵ I och med det fokuset på brott och våldsamheter missar journalisten att utforska underliggande samhällsproblem. De moraliska ifrågasättanden som kan göras kring organisationens metoder, bör inte vävas samman med frågan om våtmarkerna ska återställas och hur detta ska göras.

---

¹⁸³ Gitlin, T. (1980), Shoemaker, P., Reese, S. D. (1996) och McLeod, D.M. (2007) s. 186

¹⁸⁴ Kronstrand, N. (2023-06-15) och Wyser, D. (2023-06-16)

¹⁸⁵ Cammaerts (2012) s. 130

3.2.2 Arbeta fram metoder för att hantera aggressiva proteströrelser

Som McLeod beskriver finner sig proteströrelser i en svårlöst situation; de måste välja mellan att bli ignorerade av medierna, eller tillgripa dramatiska och riskfulla metoder för att få uppmärksamhet.¹⁸⁶ Förutsägelsen att denna situation kommer att förvärras i framtiden och att fler rörelser kommer tillgripa extrema metoder för att få uppmärksamhet, framkommer nästan profetisk när man undersöker Återställ Våtmarker under 2023.

Återställ Våtmarker utför sina aktioner med huvudsyftet att bli uppmärksammade, de vill skapa så stor uppståndelse som möjligt. De intervjuer som utförts med organisationen under året, tyder på att de är fullt medvetna om deras negativa gestaltning i media, dock fortsätter de oberört protestera.¹⁸⁷ Presstalespersonen Helen Wahlgren uttrycker att ”för ett år sedan visste många inte vilka vi var” och fortsätter; ”människor blir upprörda och förbannade, [...] det är nödvändigt för att människor börjar prata [...] det är inte heller farligt att människor inte håller med om våra metoder”.¹⁸⁸ Som framgår i undersökningen från SVT/Kantar Public, möter de ett stort stöd i sin åsikt kring våtmarkerna trots att organisationens metoder är illa omtyckta.¹⁸⁹

Allvarligheten i utvecklingen av denna mediologiskt medvetna typ av protester har inte belysts tillräckligt. Det är svårt att finna lösningen som skulle hindra utvecklingen. Samtidigt som det kan tyckas omoraliskt och orimligt att proteströrelser ska välja denna väg till uppmärksamhet, är det svårt att argumentera för att medierna bör avstå att rapportera om händelser som påverkar befolkningen. Nyheterna om protesterna har ett uppenbart nyhetsvärde. Vägen framåt är att medierna bör reflektera över sin egen roll. Återkommande beskrivs protesterna av journalister som riktade mot makthavare för att de nedprioriterar klimatet, frågan är om detta är helt sant. Sanningen är nog snarare att de är riktade mot hela samhället och inte minst medierna själva för att de inte uppmärksammar miljöfrågor. Detta syns i Helen Wahlgrens citat, där hon belyser att ett av organisationens mål är att tvinga medierna att skriva om klimatet.¹⁹⁰ När hon får eget utrymme att tala om Återställ Våtmarkers huvudfrågor och rikta kritik, gör hon det inte mot makthavarna, utan hon fokuserar på medierna. Om medierna funderar över sin egen roll i utvecklingen skulle de kunna agera för lyfta gräsrotsrörelser, granska makthavare och fånga upp den kritik som riktats mot dem innan situationen eskalerar. De skulle också därmed agera för att skapa en mer konstruktiv debatt.

---

¹⁸⁶ McLeod, D.M. (2007) s. 186

¹⁸⁷ Se när politiker kritiserat Återställ Våtmarker, Rensmo, M., Svansbo, M. (2023-06-16)

¹⁸⁸ Dahlgren, S. (2023-05-31)

¹⁸⁹ Carlén, L., Jönsson, O., Sima, L., Wikén, J. (2023-09-15)

¹⁹⁰ Dahlgren, S. (2023-05-31)

3.2.3 Ge protestfrågan uppmärksamhet

Det har länge uppmärksammats av medieforskare att journalistikens maktställning underskattas.¹⁹¹ Medierna är inte en beslutsfattande aktör i ordets strikta mening, men journalisterna har makten att påverka vilka frågor som är på agendan i samhället och befolkningens sätt att tänka och förstå dessa samhällsföreteelser.¹⁹² Detta kallas att journalistiken har ”makt över dagordningen” och ”makt över tanken”.¹⁹³ Forskare har argumenterat att journalisternas fokus vid skeenden och händelseutvecklingar i stället för att diskutera samhällsfrågor och kontextuella aspekter får stora effekter. Att protestrapporteringen är ”episodisk” i stället för ”tematisk”, menar forskare som McLeod leder till att viktiga samhällsfrågor hamnar i skymundan.¹⁹⁴ Denna undersökning har påvisat just detta. Vissa artiklar är så inriktade på att berätta vad som skett, att protesternas mål eller budskap över huvud taget inte lyfts i artiklarna.¹⁹⁵ Det tycks som att med tiden, har medialiseringen och kommersialiseringen bidragit till att mediekonsumenternas behov av att få veta exakt vad som hänt prioriteras framför att besvara frågan om varför protesterna utförts.

I samband med att media rapporterar ”episodisk” och händelseorienterat, blir också konfliktens aktörers åsikter aldrig klargjorda.¹⁹⁶ Inom rapporteringen lägger makthavare så gott som uteslutande ansvar på Återställ Våtmarker som organisation. De behöver och förväntas inte besvara kritiken som riktas mot dem genom att besvara kritiska frågor. Inte heller Återställ Våtmarkers representanter diskuterar själva sakfrågan, utan snarare får de försvara protesternas förlopp och synen på dem som organisation. Det valda narrativet där sakfrågan är sekundär, leder till att media kan betona antagonismen mellan makthavare och protesterande, men inte behöver föra diskussionen om huvudfrågan framåt. Ett tydligt exempel på detta är det ovan nämnda inslaget där Robert Hannah (L) deltar i ett panelsamtal i Kultur i P1, och svarar otydligt på de frågor som gäller konkreta åtgärder i torvbrytningsfrågan.¹⁹⁷ Att denna nedprioritering av frågan tillåts, och att så få artiklar innehåller en verklig diskussion om torvbrytningen, är enligt mig problematiskt.

---

¹⁹¹ McLeod, D.M (2007) s. 192, Nohrstedt, S.A., Camauër, L. (2006) s. 3–4 och Strömbäck, J. (2004) s. 14

¹⁹² Strömbäck, J. (2004) s. 14

¹⁹³ Strömbäck, J. (2004) s. 14

¹⁹⁴ McLeod, D.M. (2007) och Pedersen Dahlén, Ø. (2016) s. 319

¹⁹⁵ Gustafsson, N. (2023-07-03), Gustafsson, N. (2023-09-19) Löfgren, L., Namazi, D. (2023-10-22) Olsson, G., TT (2023-05-27), Palmberg, M. (2023-11-26) och Rymell, M. (2023-07-19 12:10) Sjögren, A. (2023-07-20), Sonelius, J. (2023-07-17) Stjernkvist, S. (2023-06-14), Sävinger, T. (2023-07-12), Thamberg, F. (2023-04-19) Weckström, J. (2023-07-24), Wiklund, A. (2023-07-20) och Wingren, J. (2023-07-23)

¹⁹⁶ Vanligt inom protestrapporteringen, se McLeod, D.M (2007) s. 192 och Pedersen Dahlén, Ø. (2016) s. 319

¹⁹⁷ Angående citatet, lyssna på Pierou, M. (2023-06-03). För mer om effekterna av distanseringen av protest-rörelser, se McLeod, D.M (2007) s. 186–187, Cammaerts (2012) s. 112

Torvbrytningsfrågan rör fler aktörer än de som syns i rapporteringen. Ett perspektiv som saknas i rapporteringen är torvbrytningsföretagens.¹⁹⁸ Detsamma gäller företag som arbetar med torv för att skapa odlingsjord.¹⁹⁹ Anställda på ansvariga myndigheter såsom Skogsstyrelsen och Naturvårdsverket uttalar sig inte heller.²⁰⁰ Ett steg framåt vore ett klargörande av de olika aktörernas ställning i den diskuterade frågan.

3.2.4 Dela upp klimatrörelsens olika frågor

Journalister måste bli bättre på att separera miljöfrågor. Detta skulle leda till en mer konstruktiv dialog och leder till att alla de koncept och termer som nämns i klimatsdiskussion bryts ner och förklaras mer tydligt.²⁰¹ Förenklingar och tillspetsningar är en del av medielogiken, men det går att argumentera för att om ett skeende blir alltför förenklat, tappar det också sin relevans. En anledning till att rapporteringen kom att handla om Återställ Våtmarkers metoder mer än budskapet, är att media nedprioriterar att beskriva oklara begrepp och saknar kunskap. Det kan verka lockande ur ett mediologiskt perspektiv att förenkla konflikten, men det får effekten att aktörers ageranden blir svårbegripliga.

3.2.5 Låta befolkningen komma till tals

Att ständigt utmålas som ”den vanlige svenskens” motståndare påverkar en proteströrelse. Återställ Våtmarker beskrivs som ”hela folkets festförstörare”, något som rimligen får effekt på deras möjlighet att skapa sympati bland befolkningen.²⁰² I linje med forskningen, är det återkommande att journalister antar att befolkning är negativt inställda protester och uppror.²⁰³

När det gäller att lyfta röster från befolkningen menar McLeod att det är riskfullt.²⁰⁴ Han menar att dessa personer sällan är insatta i komplicerade samhällsfrågor, och att deras bidrag till diskussionen därför inte har något större värde. Det är min åsikt att detta är en felaktig tankegång. Rapporteringen kring Återställ Våtmarker visar detta. Under rapporteringens gång gjordes svepande antaganden av folkopinionens negativa syn på organisationen. Även om ”åskådare” inte är tillräckligt insatta i frågan om torvbrytningen, är intervjuer med dem intressanta av just anledningen att de berättar hur svenska folkets generella uppfattning av

---

¹⁹⁸ Några få artiklar där de berörs är Hanagarth, A. (2023-07-25), Zachrisson, N. (2023-04-19) och Zachrisson, N. (2023-06-08)

¹⁹⁹ Ett exempel är Zachrisson, N. (2023-06-08), där hållbara alternativ till dagens odlingsjord diskuteras

²⁰⁰ Bland de fåtal exempel där de får möjlighet att uttala sig, hör Zachrisson, N. (2023-04-19)

²⁰¹ Medranda-Morales, N., Sánchez-Montoya, R., Ayuy Cevallos, J.A., Soria Rojas, J.A. (2022) s. 10

²⁰² Se Cammaerts, B. (2012) s. 122

²⁰³ Se McLeod, D.M (2007) s. 186

²⁰⁴ McLeod, D.M (2007) s. 193

protestgruppen är. Det är ett problem att mötet saknas mellan makthavare, experter, protesterande och befolkningen. För en bättre rapportering krävs ökad dialog mellan konfliktens aktörer, och här är medias delaktighet essentiell.

3.2.6 Söka svar och kommentarer i rapporteringen

I få artiklar besvarar de olika aktörerna varandras kritik. Detta möjliggör att de olika aktörerna under rapporteringen egentligen talar om olika teman och ämnen. Makthavarna talar om lag och ordning, de demonstrerande om samhällets ovilja att agera mot koldioxidutsläppen, och forskarna om torvbrytningen och riskerna med miljöutvecklingen. Sällan diskuterar aktörerna samma sak, och journalisterna ber de inte besvara den kritik som de riktar mot varandra. Inte bara gör detta dialogen haltande, det gör också rapporteringen obegriplig. Konsumenten måste stanna upp och fundera över vad det egentligen är som diskuteras, då journalisten inte leder konsumenten i hand genom rapporteringen. Detta är ett förbättringsområde.

Som framkommer tidigare, syntes en starkare polarisering med tiden. Representanter från olika politiska flanker följde sina partivänners linje i frågan om Återställ Våtmarker, och tidningarna rapporterade alltmer efter politisk beteckning. Även här rapporteras sällan om någon dialog mellan partierna, och det klargörs aldrig hur de som uttalar skiljer sig i sina egentliga åsikter. Snarare skiljer sig aktörerna i något så väsentligt som vad de egentligen talar om. De som uttalat sig från vänsterpartierna och fått utrymme i framför allt Aftonbladet, talar om klimatkrisen och frustrationen gentemot makthavarna. De politiker som uttalat sig från högerpartier, som flera av de som givits möjlighet att uttala sig i DN, SR och SVT, kritiserar användandet av civil olydnad. Det är egentligen två olika frågor. En förbättring hade varit att tillåta mer möten, besvaranden och motfrågor. Även om detta inte sker genom ett fysiska möten där konfliktens olika sidor träffas, kan journalisten också hänvisa till tidigare citat och uttalanden i intervjuer.

3.2.7 Positiva tecken på självkritik

I några få av artiklarna riktas kritik från journalister, mot journalister. I *Snart kan staten avlyssna klimatrörelsen* kritiserar Göteborgs Posten (GP) för att de höjt tonläget och stämplat Återställ Våtmarker som "terrorister". Denna aspekt av media, har tidigare inte diskuterats särskilt flitigt i forskningen, men det finns stor potential i utvecklingen. Detta i och med att nyhetskanalerna uppnår en typ av "självkritik", som kan minska den slentrianmässiga negativa rapporteringen om proteströrelser. Det vore bra om detta perspektiv fortsätter i rapporteringen.

3.3 Framtida forskning

I arbetet med uppsatsen har observationer gjorts kring möjliga framtida forskningsområden.

3.3.1 Forskning som belyser skillnader mellan lokal- och rikstäckande nyhetskanaler

Som tidigare nämnts, hade det varit intressant att undersöka skillnader mellan lokal- och rikstäckande nyheter. Sådana undersökningar har gjorts internationellt. I *Political Processes and Local Newspaper Coverage of Protest Events*, fastslår Oliver och Maney att reaktionen från lokalmedier påverkas starkt av städernas historia, bakgrund och kultur.²⁰⁵ Frågor som skulle berör skillnader mellan rikstäckande och lokalmedia, och om olika städers rapportering påverkas av stadens historia och industrier vore intressanta att ställa. I fallet Återställ Våtmarker hade kunnat belysas hur lokalmedier i Småland och Västergötland, där nya torvutvinningsprojekt planeras, rapporterar om organisationen.²⁰⁶

3.3.2 Intervjustudie med publicister om etiska frågor

Uppsatsen har uppvisat tecken på en utveckling där de protestgrupper som hörs mest och begår mest häpnadsväckande handlingar får mest uppmärksamhet. Ett framtida forskning som reflekterar över publicistiska frågor, för ett samtal med publicister hur de ser på utvecklingen, diskuterar om de ser någon eget ansvar och diskuterar strategier för protestrapportering i framtiden vore intressant.

3.3.3 Fördjupning kring protestorganisationers mediestrategier

Genomgående diskuteras protestgruppernas metoder i media, men det föreligger fortsatt oklart hur protestgrupperna själva reflekterar över sin mediestrategi. En intervjustudie med protestgrupper som använder civil olydnad om deras mediestrategi, och dess risker och effekter hade bidragit till all den forskning som gjorts kring protestrapportering i traditionella medier.

3.4 Avslutande kommentar

Återställ Våtmarker tycks följa ordspråket: ”hellre ökad än okänd”. En sak är säker, personer, organisationer och grupper kommer fortsatt söka mediepublicitet. Det vore hälsosamt för samhällets välmående om institutioner, medier och befolkningen funderar över utvecklingen idag, och vad som sker när medielogiken växer sig starkare.

---

²⁰⁵ Oliver, P.E. Maney, G.M. (2000)

²⁰⁶ Collin, A., Sonelius, J. (2023-07-17) och Nygård, F. (2023-06-13)

Källförteckning

Böcker

Hela böcker

Asp, K. (1986). *Mäktiga massmedier; Studier i politisk oppositionsbildning*. Akademilitteratur. Stockholm.

Asp, K. (2017). *Public service-TV: Vårt offentliga rum: En utvärdering*, Institutionen för journalistik, medier och kommunikation, Göteborgs universitet. Göteborg.

Bacchi, C.L. (2019). *Analysing Policy: What's the problem represented to be?* Pearson. Sydney.

Gitlin, T. (1980). *The Whole World is Watching : mass media in the making & unmaking of the new left*. University of California Press. Berkeley.

Halloran, J.D. (1970). *Demonstrations and Communication: A Case Study*. Penguin. Harmondsworth.

Shoemaker, P.J., Reese, S.D. (1996). *Mediating the Message: Theories of Influences of Mass Media Content*. Longman. New York.

Strömbäck, J. (2004). *Den medialiserade demokratin: om journalistikens ideal, verklighet och makt*. 1 uppl. SNS Förlag. Stockholm.

Kapitel

Bacchi, C.L. (1999). Rethinking 'Social Problems'. I Bacchi, C.L *Women, Policy and Politics: The Construction of Policy Problems*. SAGE. London.

Foucault, M. (1970). The Order of Discourse. I Young, R. *A Post-Structuralist Reader*. Routledge. Boston. s. 52-78.

Frølund Thomsen, J.P. (2007). Diskursanalys. I Andersen, H., Kaspersen, L.B. *Klassisk och modern samhällsteori*. Studentlitteratur. Lund. s. 137–149.

Hernes, G. (1978). *Det mediavridde samfunn. I Hernes, G. Forhandlingsekonomi og blandingsadministrasjon*. Universitetsforlaget. Oslo.

Jönsson, A.M. (2004). Public Service som ideologi och praktik. I Nord, L., Strömbäck, J. *Medierna och demokratin*. Studentlitteratur. Lund. s. 71–93.

Murdock, G. (1973). Political deviance: The press presentation of militant demonstration. I Cohen, S., Young J. *The Manufacture of News: Social Problems, Deviance and the Mass Media*. SAGE. London. s. 206-25.

Pedersen Dahlén, Ø. (2016). Global Protest in Online News. I Fahlenbrach, K., Sivertsen, E., Werenskjold, R. *Media and Revolt*. Berghahn Books. New York. s. 319–335.

Widholm, A., Mårtensson, F. (2018). Mediekritik driver Twitteraktivitet: Om journalistik som resurs för sociala medier. I Truedson, L. *Fejk, filter och faktaresistens. Institutet för mediestudier*, Stockholms universitet. s. 104–135.

Lagstiftning och statliga utredningar

SFS 1974:152	Regeringsformen
SOU 2005:56	Det blågula glashuset – Strukturell diskriminering i Sverige
SOU 2023:60	Utökade möjligheter att använda preventiva tvångsmedel

Radioprogram

Cakar, J., Fågelborg, C. (2023-07-26). Återställ Våtmarker, överanvända psykologiska begrepp och Beetlejuice nattbråk. [Eftermiddag i P3]. Sveriges Radio P3.

Krogh-Larsson, E. (2023-04-18). Varför har vi så svårt att enas om vad en roman är?. [P1 Kultur]. Sveriges Radio P1.

Pierou, M. (2023-06-03). Återställ Våtmarkers mediestrategi: ”Vägrar titta på”. [Medierna]. Sveriges Radio P1.

Rensmo, M., Svansbo, M. (2023-06-16). Klimataktion på Nationalmuseum skapar debatt. [Studio Ett]. Sveriges Radio P1.

Zachrisson, N. (2023-04-19). Våtmarkernas revansch – den blöta klimatkampen [Vetenskapsradion Klotet]. Sveriges Radio P1.

Zachrisson, N. (2023-06-08). Ny torvbrytning väcker ont blod hos klimataktivister [Vetenskapsradion Klotet]. Sveriges Radio P1.

Statliga rapporter och utredningar

Nohrstedt, S.A., Camauër, L. (2006). *Introduktion*. I Nohrstedt, S.A., Camauër, L. *Mediernas Vi och Dom*.

Hansen, K., Hellsten, S., Holmgren, K., Liljeberg, M., Valley, S., Wisell, T., Zetterberg, T., Olsson Öberg, M. (2016). *Torvutvinningens miljöpåverkan*. IVL Svenska Miljöinstitutet. Stockholm.

Websidor

ExpandTalk (2023-04-20) *Branschrapport: Svenska tidningars digitala synlighet på nätet 2023*.

<https://expandtalk.se/svenska-tidningar/>

Journalistförbundet (2021-11-17). *Publicitetsregler*. Journalistförbundet

<https://www.sjf.se/yrkesfragor/yrkesetik/spelregler-press-radio-och-tv/publicitetsregler>

LIBRIS – Nationella bibliotekssystem. *Uppsök - examensarbeten och uppsatser i fulltext*. Kungliga biblioteket.

https://uppsok.libris.kb.se/sru/uppsok?query=anywhere+all+%22protestparadigm*%22&operation=searchRetrieve&startRecord=1&maximumRecords=25&recordSchema=dc&stylesheet=databases%2Fuppsok%2Fhitlist.xsl

Återställ Våtmarker. (2023-11-10). *Om oss*. Återställ Våtmarker.
<https://aterstallvatmarker.se/om-oss/>,

Övrigt material

Engström, M. (2022) *Från höger till vänster – Black Lives Matter: En diskursanalys av svensk medias framställning av Black Lives Matter demonstrationerna*. Stockholms Universitet. Stockholm

<https://su.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A1641226&dswid=-1922>

Bilaga 1 - Källor

Följande källor kryssades i efter sökning på Retriever:

Aftonbladet – 38 källor

Aftonbladet (web)

Aftonbladet (print)

Aftonbladet - Bil

Aftonbladet - Det goda livet

Aftonbladet - Hannah & Amanda

Aftonbladet - Härligt hemma

Aftonbladet - Härligt Hemma!

Aftonbladet - Historia

Aftonbladet - Klick!

Aftonbladet - Mat&Vin

Aftonbladet - Paolos Mat

Aftonbladet - Resa

Aftonbladet - Sofis mode

Aftonbladet - Söndag

Aftonbladet - Special

Aftonbladet - Sportheig

Aftonbladet - TVtidningen

Aftonbladet - Wellness

Aftonbladet Gala

Aftonbladet Göteborg

Aftonbladet Helsingborg

Aftonbladet Jönköping

Aftonbladet Kadhammar

Aftonbladet Karlstad

Aftonbladet Linköping

Aftonbladet Live Studio

Aftonbladet Malmö

Aftonbladet Mode & Skönhet

Aftonbladet Norrköping

Aftonbladet Örebro

Aftonbladet Plus

Aftonbladet Specialbilagor

Aftonbladet Stockholm

Aftonbladet TV

Aftonbladet Umeå
Aftonbladet Uppsala
Aftonbladet Västerås
Aftonbladet Webb-TV
Esport Aftonbladet

Dagens Nyheter – 7 källor

Dagens Nyheter (web)
Dagens Nyheter (print)
Dagens Nyheter - Premium
Dagens Nyheter - Världen
Dagens Nyheter Förstasidan PDF
Dagens Nyheter PDF Lösenord
Dagens Nyheter Webb-TV

Sveriges Radio - 45 källor

Sveriges Radio (web)
Sveriges Radio Barn
Sveriges Radio Dagens Eko
Sveriges Radio Ekot
Sveriges Radio International Svenska
Sveriges Radio Klotet
Sveriges Radio Kulturnytt
Sveriges Radio Musikjournalen
Sveriges Radio Oddasat
Sveriges Radio P1
Sveriges Radio P2
Sveriges Radio P3
Sveriges Radio P4
Sveriges Radio P5 (arkiv)
Sveriges Radio Plus
Sveriges Radio Radiosporten
Sveriges Radio Sisuradio
Sveriges Radio Vetenskapsradion
Sveriges Radio Blekinge
Sveriges Radio Dalarna
Sveriges Radio Gotland
Sveriges Radio Gävleborg
Sveriges Radio Göteborg

Sveriges Radio Halland
Sveriges Radio Jämtland
Sveriges Radio Jönköping
Sveriges Radio Kalmar
Sveriges Radio Kristianstad
Sveriges Radio Kronoberg
Sveriges Radio Malmö
Sveriges Radio Norrbotten
Sveriges Radio Sjuhärad
Sveriges Radio Skaraborg
Sveriges Radio Södertälje
Sveriges Radio Sörmland
Sveriges Radio Stockholm
Sveriges Radio Uppland
Sveriges Radio Värmland
Sveriges Radio Väst
Sveriges Radio Västerbotten
Sveriges Radio Västernorrland
Sveriges Radio Västmanland
Sveriges Radio Örebro
Sveriges Radio Östergötland

Sveriges Television - 98 källor

SVT (arkiv)
SVT Agenda
SVT Debatt
SVT Dokument Inifrån
SVT Dokument utifrån
SVT Dokumentär
SVT Ekonomi
SVT Ekonomibyrån
SVT Fråga Doktorn
SVT Gokväll
SVT Kulturnyheter
SVT Livslust
SVT Lokalnyheter ABC
SVT Lokalnyheter Mittnytt
SVT Lokalnyheter Nordnytt
SVT Lokalnyheter Sydnytt
SVT Lokalnyheter Tvärsnytt

SVT Lokallyheterna Uppland
SVT Mediemagasinet
SVT Morgonstudion
SVT Natur & vetenskap
SVT Plus
SVT Politikbyrån
SVT Regionala nyheter
SVT TextTV
SVT Uppdrag granskning
SVT Uppdrag granskning
SVT Världens barn
SVT Vetenskap
SVT1 Plus
SVT1 Uppdrag Granskning
SVT2 Agenda
SVT Nyheter
SVT Nyheter Blekinge (web)
SVT Nyheter Blekinge (broadcast)
SVT Nyheter Dalarna (web)
SVT Nyheter Dalarna (broadcast)
SVT Nyheter Gävleborg (web)
SVT Nyheter Gävleborg (broadcast)
SVT Nyheter Halland (web)
SVT Nyheter Halland (broadcast)
SVT Nyheter Helsingborg (web)
SVT Nyheter Helsingborg (broadcast)
SVT Nyheter Jämtland (web)
SVT Nyheter Jämtland (broadcast)
SVT Nyheter Jönköping (web)
SVT Nyheter Jönköping (broadcast)
SVT Nyheter Norrbotten (web)
SVT Nyheter Norrbotten (broadcast)
SVT Nyheter Skåne (web)
SVT Nyheter Skåne (broadcast)
SVT Nyheter Småland (web)
SVT Nyheter Småland (broadcast)
SVT Nyheter Södertälje (web)
SVT Nyheter Södertälje (broadcast)
SVT Nyheter Stockholm (web)
SVT Nyheter Stockholm (broadcast)

SVT Nyheter Sörmland (web)
SVT Nyheter Sörmland (broadcast)
SVT Nyheter Uppsala (web)
SVT Nyheter Uppsala (broadcast)
SVT Nyheter Värmland (web)
SVT Nyheter Värmland (broadcast)
SVT Nyheter Väst (web)
SVT Nyheter Väst (broadcast)
SVT Nyheter Västerbotten (web)
SVT Nyheter Västerbotten (broadcast)
SVT Nyheter Västernorrland (web)
SVT Nyheter Västernorrland (broadcast)
SVT Nyheter Västmanland (web)
SVT Nyheter Västmanland (broadcast)
SVT Play
SVT Play ABC
SVT Play Dokument inifrån
SVT Play Dokument utifrån
SVT Play Gävledala
SVT Play Gomorron Sverige
SVT Play Mittnytt
SVT Play Nordnytt
SVT Play Östnytt
SVT Play Smålandsnytt
SVT Play Sydnytt
SVT Play Tvärsnytt
SVT Play Värmlandsnytt
SVT Play Västerbottensnytt
SVT Play Västnytt
SVT Nyheter Örebro (web)
SVT Nyheter Örebro (broadcast)
SVT Nyheter Öst (web)
SVT Nyheter Öst (broadcast)

Bilaga 2 - Sökträffar

För att hitta artiklar gjordes följande sökning:

Sökfilter

Exakt fras: Återställ Våtmarker
Sök i: Hela artikeln

Tidsperiod

1 januari 2023–30 november 2023

Källor

Kategorier och källor: 188 källor från medieföretagen Aftonbladet, DN, SR och SVT

Träffar

Träffarna är sorterade efter datum

1. *Testa hur mycket du vet om neanderthalare och tyska vargar*, Dagens Nyheter, 2023-01-01
*Irrelevant träff, nyhetsquiz
2. *Klarar Pourmokhtari att minska utsläppen 2023?* Aftonbladet, 2023-01-08
3. *Snart kan staten avlyssna klimatrörelsen*, Aftonbladet, 2023-01-09
4. *Med nya lagen kan aktivister ses som terrorister*, Aftonbladet, 2023-01-24
*Dubblett av artikel 3
5. *Med nya lagen kan saekstivsiosmter terrorister*, Aftonbladet, 2023-01-24
*Dubblett av artikel 3
6. *Klimataktivist stormade scenen under Loreens framträdande*, Aftonbladet, 2023-02-25
7. *SVT efter aktivistkuppen: "Ingen överraskning"*, Aftonbladet, 2023-02-25
8. *Programledarnas skratt efter stormningen i Melodifestivalen: "Fem plus"*, Aftonbladet, 2023-02-26
9. *Kaos efter klimatkuppen i Melodifestivalen - fyra omhändertagna av polis*, Aftonbladet, 2023-02-26
10. *Loreen om kuppen: "Förstår det"*, Aftonbladet, 2023-02-26
11. *Boråsexperten om säkerhetsmissen i Mello: "Förstör jättemycket"*, Sveriges Radio Sjuhärad, 2023-02-26
12. *Forskaren Dávid Alcer stormade scenen - blev inte visiterad*, Aftonbladet, 2023-02-26
13. *Kaoset efter kuppen*, Aftonbladet, 2023-02-27
*Dubblett av artikel 9
14. *Tv-toppen: 2,7 miljoner såg klimatkuppen*, Aftonbladet, 2023-02-27
* Irrelevant träff, en lista över de mest sedda TV-programmen senaste veckan
15. *Därför stormade doktoranden David Melloscenen*, SVT Nyheter Skåne, 2023-02-27
16. *Därför är det en lysande idé att återställa våtmarker*, Aftonbladet, 2023-02-27
17. *Forskaren stormade melloscenen: Var inte svårt*, Aftonbladet, 2023-02-28
*Dubblett av artikel 12

18. *Avslöjar: SVT:s fallerade säkerhetsplan för Mello*, Aftonbladet, 2023-02-28
19. *SVT: VI FICK INTE STOPPA AKTIVISTEN*, Aftonbladet, 2023-03-02
*Dubblett av artikel 18
20. *Återställandet av våtmarker en lysande idé*, Aftonbladet, 2023-03-03
*Dubblett av artikel 16
21. *Håna inte den stackars klimataktivisterna i Mello*, Aftonbladet, 2023-03-04
22. *Håna inte den stackars klimataktivisterna i Mello*, Aftonbladet, 2023-03-04
*Dubblett av artikel 21
23. *Vasaloppet befarar attacker från miljöaktivister*, Aftonbladet, 2023-03-05
24. *Återställ våtmarker sågas av PR-gurur: "Klart folk blir förbannade"*, Aftonbladet, 2023-03-06
25. *Torven har blivit Sveriges bruna kol*, Aftonbladet, 2023-03-31
26. *Torvtäkter i Sverige slår inte mot klimatet*, Aftonbladet, 2023-04-06
27. *Torvbrytning kan bytas ut och måste förbjudas*, Aftonbladet, 2023-04-14
28. *Aktion under budgetdebatten*, Aftonbladet Live Studio, 2023-04-17
29. *Protestaktion i riksdagen - man släpades ut av vakter*, SVT Nyheter, 2023-04-17
30. *Protest i riksdagen - man fördes bort av vakter*, Aftonbladet, 2023-04-17
31. *Aktion under budgetdebatten - man bars ut av vakter*, Aftonbladet, 2023-04-18
*Dubblett av artikel 21
32. *Varför har vi så svårt att enas om vad en roman är?* Sveriges Radio P1, 2023-04-18
33. *Våtmarkernas revansch - den blöta klimatkampen*, Sveriges Radio P1, 2023-04-18
34. *Nya protester i riksdagen - anförande avbrutet för andra dagen i rad*, SVT Nyheter, 2023-04-18
35. *Demonstranter blockerar väg på Södermalm*, Aftonbladet Live Studio, 2023-04-19
*Kortare notis som analyserats, men som inte benämns i undersökningen
36. *Miljöaktivister stoppade trafiken på Hornsgatan*, Dagens Nyheter – Login, 2023-04-19
*Kortare notis som analyserats, men som inte benämns i undersökningen
37. *Forskare besvikna efter klimatpolitiska debatten*, Dagens Nyheter, 2023-04-29
38. *Public service behöver ett kunskapslyft om klimatkrisen*, Dagens Nyheter, 2023-05-22
39. *Miljöprotest under "Let's Dance"*, Dagens Nyheter – Login, 2023-05-27
*Kortare notis som analyserats, men som inte benämns i undersökningen
40. *Klimataktion under "Let's dance"*, Aftonbladet, 2023-05-27
*Dubblett av TT-artikel 39
41. *Miljöprotest under Let's Dance*, SVT Nyheter, 2023-05-27
*Dubblett av TT-artikel 39
42. *Dansgolvet stormar under Let's dance-finalen*, Aftonbladet, 2023-05-27
43. *Hampus Hedström vinner "Let's dance" 2023: "Helt surrealistiskt"*, Aftonbladet, 2023-05-27
44. *Charlotte Kalla om stormningen: Skulle inte få förstöra*, Aftonbladet, 2023-05-28
*Kortare notis som analyserats, men som inte benämns i undersökningen
45. *Rickard Sjöberg grep in under scenstormningen: "Viktigt att göra något"*, Aftonbladet, 2023-05-28
46. *'De skulle inte få förstöra vår final'*, Aftonbladet, 2023-05-29
*Dubblett av artikel 44
47. *SVT skärper säkerheten efter stormningen under "Let's dance"*, Aftonbladet, 2023-05-29
48. *SVT skärper säkerheten efter kaoset i 'Let's dance'*, Aftonbladet, 2023-05-30
*Dubblett av artikel 47
49. *Grep in - under scenstormning*, Aftonbladet, 2023-05-30
*Dubblett av artikel 45
50. *Kristofer Ahlström: Aktivisterna blir måltavlor när länder inte når sina klimatmål*, Dagens Nyheter – Login, 2023-05-30
51. *Kristofer Ahlström: Miljöaktivisterna blir måltavlor när länder inte når sina klimatmål*, Dagens Nyheter, 2023-05-31
*Dubblett av artikel 51
52. *Klimataktivistens egna ord efter stormningen i Let's dance: "Fick glasögonen pajade"*, Aftonbladet, 2023-05-31
53. *Det här är "Återställ våtmarker" - organisationen som stormar scener och stoppar trafiken*, Aftonbladet, 2023-05-31
54. *Två män omhändertogs vid demonstration - blockerade körfält*, Sveriges Radio Sjuhärad, 2023-06-02
*Kortare notis som analyserats, men som inte benämns i undersökningen
55. *Arrangören förberedd på klimataktion under Stockholm Marathon*, Dagens Nyheter – Login, 2023-06-02
56. *Återställ Våtmarkers mediestrategi: "Vägrar titta på"*, Sveriges Radio P1 2023-06-03
*Dubblett av artikel 57

57. *Återställ våtmarker sprider skräck i mediesverige*, Sveriges Radio P1, 2023-06-03
58. *Tack för en fin show, alla klimataktivisterna*, Aftonbladet, 2023-06-04
*Dubblett av artikel 61
59. *Sverker Lenas: Hårdare tag mot klimataktivisterna även i Sverige*, Dagens Nyheter, 2023-06-05
60. *Sverker Lenas: I skuggan av klimataktivismen pågår ett större sabotage*, Dagens Nyheter – Login, 2023-06-05
*Dubblett av artikel 60
61. *Tv-bolagen borde tacka aktivisterna i "Återställ våtmarker"*, Aftonbladet, 2023-06-05
62. *Aktuellt, SVT2 Aktuellt*, 2023-06-07
*Inte längre tillgänglig
63. *Ny torvbrytning väcker ont blod hos klimataktivisterna*, Sveriges Radio P1, 2023-06-08
64. *Försvaret förvandlar aktivister till terrorister*, Aftonbladet, 2023-06-10
65. *Aktivisterna ska kedja fast sig i maskiner - för att stoppa torvbrytning*, Sveriges Radio Sjuhärad, 2023-06-13
66. *Ny torvbrytning väcker ont blod hos klimataktivisterna*, Sveriges Radio Sjuhärad, 2023-06-13
*Länk till artikel 60
67. *Monet-tavla förstörd på Nationalmuseum*, Aftonbladet Live Studio, 2023-06-14
68. *Attack mot Monet-tavla på Nationalmuseum*, Aftonbladet, 2023-06-14
*Dubblett av artikel 73
69. *Klimataktion på Nationalmuseum - Monet-tavla oskadd*, SVT Nyheter, 2023-06-14
70. *Aktion på Nationalmuseum mot Monet-tavla - två personer gripna*, Dagens Nyheter – Login, 2023-06-14
71. *Klimataktion mot Monettavla på Nationalmuseum*, Aftonbladet, 2023-06-14
72. *Klimataktion på Nationalmuseum - aktivister limmade fast sig på tavla*, Sveriges Radio Stockholm, 2023-06-14
*Ljudlänken inte längre tillgänglig
73. *SVT2 Kulturnyheterna, SVT2 Kulturnyheterna*, 2023-06-14
*Video inte längre tillgänglig
74. *Två gripna i aktion mot Monettavla på museum*, Aftonbladet, 2023-06-15
*Dubblett av artikel 67
75. *Aktion på Nationalmuseum mot Monettavla - två personer gripna*, Dagens Nyheter, 2023-06-15
*Dubblett av artikel 70
76. *Monettavla oskadd efter aktion på Nationalmuseum*, Dagens Nyheter – Login, 2023-06-15
77. *Efter klimataktionen: Sveriges museer tycker beredskapen är god*, SVT Nyheter, 2023-06-15
78. *Parisa Liljestrand rasar mot klimataktivisterna*, Aftonbladet Live Studio, 2023-06-15
79. *Tavlan av Claude Monet är oskadd*, Dagens Nyheter, 2023-06-16
*Dubblett av artikel 76
80. *Kulturminister Parisa Liljestrand om klimataktionen på Nationalmuseum: Oerhört arg*, SVT Nyheter, 2023-06-16
81. *Klimataktion på Nationalmuseum skapar debatt*, Sveriges Radio P1, 2023-06-16
82. *Kristina Lindquist: Därför kan klimataktioner mot konst trots allt vara politiskt effektiva*, Dagens Nyheter – Login, 2023-06-19
83. *Därför kan klimataktioner mot konst vara politiskt effektiva*, Dagens Nyheter, 2023-06-20
*Dubblett av artikel 83
84. *Gunnar Ardelius: Försvaret av klimataktionen reducerar konstens betydelse*, Dagens Nyheter – Login, 2023-06-22
85. *Birgitta Rubin: Sommarkonsten värnar djur och natur*, Dagens Nyheter – Login, 2023-06-24
86. *Birgitta Rubin: Sommarkonsten värnar djur och natur*, Dagens Nyheter, 2023-06-25
*Dubblett av artikel 85
87. *Forskare: Vilsledande slutsats om att återställa våtmarker*, Dagens Nyheter – Login, 2023-06-25
88. *Pernilla Wahlgren övertygar - för det mesta - i Allsångs-debuten*, Aftonbladet, 2023-06-27
*Irrelevant träff, en recension av tv-programmet Alsång på Skansen och programledare Pernilla Wahlgrens insats
89. *Pernilla Wahlgren efter allsångspremiären: Väldigt rörd*, Aftonbladet, 2023-06-28
*Irrelevant träff, en recension av tv-programmet Alsång på Skansen och programledare Pernilla Wahlgrens insats
90. *Jag är djupt tacksam för klimataktionerna*, Aftonbladet, 2023-06-28
91. *Aktivisterna hånades i TV: "Ses som fåniga"*, Sveriges Radio P3, 2023-06-28
92. *Björn Wiman: Vem behöver satir när Ulf Kristersson flyger elflyg mot framtiden*, Dagens Nyheter – Login, 2023-06-28

93. *Se upp, Ulf Kristersson svävar mot framtiden*, Dagens Nyheter, 2023-06-29
*Dubblett av artikel 85
94. *Pernillas känga: Åh, nej*, Aftonbladet, 2023-06-29
*Dubblett av artikel 89
95. *Katarina Barrling: "Vi lever i en tid full av bildstormar"*, Sveriges Radio P1, 2023-07-02
96. *Dan Karlholm: Att tömma en konservburk över en målning bidrar till dess konservering*, Dagens Nyheter – Login, 2023-07-03
97. *Klimataktivister blockerade trafiken till torvfabrik*, Aftonbladet Live Studio, 2023-07-03
98. *Gabriel V Rindborg: Som museivärd kan jag inte sympatisera med klimataktivisterna*, Dagens Nyheter – Login, 2023-07-04
99. *Konsumentvänlig konst för kulturkunder*, Aftonbladet, 2023-07-05
*Irrelevant träff, handlar om konsten i ett alltmer digitaliserat samhälle
100. *Klimataktivism. Som museivärd kan jag inte sympatisera med aktivisterna*, skriver Gabriel V Rindborg, Dagens Nyheter, 2023-07-05
*Dubblett av artikel 98
101. *I dag ska konsten vara Instagram-maximerad*, Aftonbladet, 2023-07-05
*Dubblett av artikel 99
102. *Aktivister vill stoppa torvbrytning - företaget ser det som en säkerhetsrisk*, Sveriges Radio Örebro, 2023-07-07
103. *Miljöaktivister pluggar igen diken i Sävsjö*, SVT Nyheter Jönköping, 2023-07-12
104. *Miljöaktion utanför Sävsjö - polisen utreder brott*, Sveriges Radio Jönköping, 2023-07-12
105. *Klimataktivister ockuperar mark i Bredaryd: "Vi återställer naturen"*, Sveriges Radio Jönköping, 2023-07-17
106. *Polisen tvingade bort klimataktivister*, Sveriges Radio Jönköping, 2023-07-17
107. *Klimataktivister fyller igen diken efter torvskörd i Bredaryd*, SVT Nyheter Jönköping, 2023-07-17
108. *Polisen har vid flertalet gånger fört bort aktivister från torvtäkten i Bredaryd*, SVT Nyheter Jönköping, 2023-07-18
109. *Klimataktivister i Bredaryd greps – igen*, Sveriges Radio Jönköping, 2023-07-19
110. *Klimatprotesterna har fortsatt under dagen - 15 gripna*, Sveriges Radio Jönköping, 2023-07-19
111. *Efter aktionerna - samtliga miljöaktivister anhållna*, Sveriges Radio Jönköping, 2023-07-20
112. *Aktivister anhållna efter torvtäksaktion i Bredaryd*, Aftonbladet Live Studio, 2023-07-20
113. *15 anhållna efter protester mot torvtäkt*, Aftonbladet, 2023-07-20
114. *Femton aktivister anhållna*, Aftonbladet, 2023-07-21
*Dubblett av artikel 113
115. *Nu är miljöaktivisterna häktade - det misstänks de för*, Sveriges Radio Jönköping, 2023-07-21
116. *Kvinnor häktade för protest mot torvutvinning*, Aftonbladet, 2023-07-21
117. *Efter klimataktionen - nu begärs fler miljöaktivister häktade*, Sveriges Radio Jönköping, 2023-07-22
118. *Ytterligare 14 miljöaktivister häktade efter klimataktionen i Bredaryd*, Sveriges Radio Jönköping, 2023-07-23
119. *Ytterligare 14 häktade efter torvprotest*, Aftonbladet, 2023-07-23
120. *16 miljöaktivister har häktats*, Dagens Nyheter, 2023-07-24
*Kortare notis som analyserats, men som inte benämns i undersökningen
121. *Miljöaktivister fyllde igen diken på torvtäkt utanför Kumla - fem gripna av polis*, SVT Nyheter Örebro, 2023-07-24
122. *Nyheter från dagen: 24 juli*, SVT Nyheter Örebro, 2023-07-24
*Länk till artikel 121
123. *Neova om klimataktionen utanför Kumla: Vi har en bra beredskap*, SVT Nyheter Norrbotten, 2023-07-25
124. *Nyheter från dagen: 25 juli*, SVT Nyheter Örebro, 2023-07-25
*Länk till artikel 123
125. *Ny våtmark får gäddorna att leka i vassen*, Dagens Nyheter, 2023-07-26
126. *Skapad våtmark får gäddorna att leka i vassen*, Dagens Nyheter – Login, 2023-07-26
*Länk till artikel 123
127. *Återställ våtmarker, överanvända psykologiska begrepp och Beetlejuice nattbråk*, Sveriges Radio P3, 2023-07-27
128. *Nio aktivister släppta ur häktet*, Sveriges Radio Jönköping, 2023-07-27
129. *Alla klimataktivister är släppta ur häktet*, SVT Nyheter Jönköping, 2023-08-01
130. *Alla 16 släppta efter torvprotest*, Aftonbladet, 2023-08-01
*Kortare notis som analyserats, men inte tagits med i analysen
131. *Åtala oljebolagen - inte fredliga klimat kämpar*, Aftonbladet, 2023-08-20

132. *En dag i juli, drack kaffe, läste tidningen*, Aftonbladet, 2023-08-20
133. *Erik Ekstrand möter folk med extrema åsikter: "Skitsvårt att hålla käften"*, Aftonbladet, 2023-08-20
134. *"Jag är ju pank - så det är dåligt"*, Aftonbladet, 2023-08-22
*Dubblett av artikel 113
135. *Om sex år skulle vi ha halverat utsläppen - nu ser de ut att öka*, Aftonbladet, 2023-08-23
*Dubblett av artikel 132
136. *Miljöaktivister stoppade trafiken på Essingeleden*, Aftonbladet, 2023-09-12
137. *Om stöd vid översvämningar*, Forum SVT Nyheter, 2023-09-13
*Dubblett av artikel 138
138. *Återställ våtmarker vill rädda klimatet - dömda för över 100 brott*, SVT Nyheter, 2023-09-14
139. *Jan Emanuel om klimataktivisterna: Gå av vägen - sluta tramsa*, SVT Nyheter, 2023-09-14
140. *100 domar mot klimataktivister*, SVT Nyheter, 2023-09-14
*Dubblett av artikel 139
141. *Här övar klimataktivisterna inför massiva motorvägsblockader*, SVT Nyheter, 2023-09-14
142. *SVT1 Rapport 19:30, SVT1 Rapport*, 2023-09-14
*Video inte längre tillgänglig
143. *SVT2 Aktuellt 21:00, SVT2 Aktuellt*, 2023-09-24
*Video inte längre tillgänglig
144. *Omstridda frågan bakom klimatprotesterna*, SVT Nyheter, 2023-09-14
145. *Svenskarna negativa till klimataktionerna - men vill se återställda våtmarker*, SVT Nyheter, 2023-09-15
146. *Klimatministern om Återställ våtmarker: Gör ingen skillnad*, SVT Nyheter, 2023-09-15
147. *Globala nätverket bakom Återställ våtmarker - får pengar av kändisfond*, SVT Nyheter, 2023-09-15
148. *Klimataktion på E18 - demonstranter lyfts bort*, Aftonbladet Live Studio, 2023-09-19
149. *Trafiksabotörerna måste sättas i fängelse*, Aftonbladet, 2023-09-23
150. *Klimataktivister på Centralbron*, Aftonbladet Live Studio, 2023-09-23
*Kortare notis som analyserats, men som inte benämns i undersökningen
151. *Protest på Centralbron - klimataktivister stoppade trafiken*, SVT Nyheter Stockholm, 2023-09-23
152. *Nyheter från dagen: 23 september*, SVT Nyheter Stockholm, 2023-09-23
*Länk till artikel 123
153. *Vi vänder det politiska skitsnacket ryggen*, Aftonbladet, 2023-09-26
154. *Språkrörskandidaten: "Lyssna på klimataktivisterna"*, Aftonbladet, 2023-10-06
155. *Allt fler frågar sig om lagbrott är nödvändigt*, Aftonbladet, 2023-10-09
156. *Aktivister har lämnat rasområdet - klättrade upp i mast*, Sveriges Radio, 2023-10-22
157. *Klimataktivister tog sig in vid raset i Stenungsund*, SVT Nyheter Väst, 2023-10-22
158. *Klimataktivister frias från sabotage efter aktion på Essingeleden*, Dagens Nyheter – Premium, 2023-10-27
159. *Klimataktivister blockerar bro i Stockholm*, Aftonbladet, 2023-11-26